

Subscription

\$2.50 a year

\$1.25 half year

Issued every
Thursday

NAŠ DOM

Ilustriran tednik za izobrazbo, gospodarstvo
in zabavo slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as second class matter March 12, 1924 at the post office at New York, N. Y., under the Act
of March 3, 1879.

Address;

455 W. 42nd St.
New York, N.Y.

Tel.:

Pennsylvania 3319

Letnik — Volume IV.

New York, N. Y. February 17th — 17. februarja, 1927.

No. — Št. 7

Zogu je za Italijo.

Pogodba z Italijo je jamstvo za mir. — Italijo bolj ljubi kot katerokoli drugo državo. — Pot Italije je vodila že prej preko Balkana, pa bo tudi v bodoče.

Rim, Italija. — Urednik lista "Giornale d'Italia", Benedetti je bil v avdijenci pri albanskem predsedniku Ahmedu Zogu, ki je rekel:

"Od več strani ni bila priznana dobrotta pogodbe, ki je bila sklenjena med Albanijo in Italijo. Hočejo me učiti patriotizma, kakor ne bi vedel, kaj je patriotizem. Jaz sem večji narodnjak kot pa oni, ki vodijo agitacijo proti pogodbi. Niti en tujec nima pravice dvomiti nad mojim patriotizmom in ljubeznijo do moje domovine."

"Ali je vaša prevzvišenost iz tega razloga podpisala pogodbo?"

"Da, iz tega, ker sem bil prepričan, da je pogodba pametna in umestna. Nekaterim, ki so me vprašali, zakaj sem sklenil to pogodbo, sem enostavno odgovoril: — "Ker sem to hotel". Vam pa rečem, da sem to storil, ker sem prepričan o njeni dobroti in uvidevam, njen zgodovinski značaj."

"Iz kakega razloga?"

"Ker vidim vse podrobnosti, ki jih je pogodba že prinesla moji deželi in katere bo še prinesla v bodočnosti."

"Ali vladajo tesne vezi med italijanskim in albanskim narodom?"

"Italija in Albanija ste dve sosedni deželi, ki morajo biti v prijateljskih odnošajih. Mi Albanci smo Latinci. Italija ima odprta vrata in svoboden vhod v Albanijo za svojo gospodarsko ekspanzijo, dokler more Albanija pričakovati svoje prenojenje s pomočjo Italije. Mirovni cilj pogodbe je jasen in končno bodo uvideli to tudi oni, ki drugače tolmačijo to pogodbo. Ta pogodba, ki sva jo podpisala 27. novembra jaz in baron Aloisi, bo utrdila mir na Balkanu. Mussolinijeva politika, kateri se divim, je politika oživiljenja in miru. Hotel sem postaviti močne in prijateljske zveze med mojo deželo in Italijo in sem prepričan, da bo tiranska pogodba jamščina za mir na Balkanu in bo imela veliko zgodovinsko nalogo."

"Govori se, da boste v kratkem obiskali Italijo?"

"Upam, da bom, kadar mi bo mogoče, odpotoval v Rim, kjer sem bil štiri mesece in ga zelo ljubim. V ostalem tudi poznam vsa glavna mesta Italije. Divim se italijanski arhitekturi in sem posebej v Tirano italijanskega arhitekta Armanda Brassinija, da jo tudi pri nas vpelje. Z njegovim delom bo Tirana postala najlepše

KITAJSKO PRAZNOVANJE

Za obhajanje "praznika svetilk" so Kitajci v San Francisco priredili velik karnival. Za glavne vloge pri tem praznovanju so bile izvoljene Rose Čev, Rubi Čan in Mary Ču, ki jih je videti na sliki.

mesto na Balkanu. Kakor iz tega razvidite, ta pogodba ni bila samo navdahnjena vsled sosedstva med Albanijo in Italijo, temveč vsled zgodovinskih vezi med Rimom in Albanijo. Velika rimska cesta Via Apia je vodila iz Rima na vzhod in se je imenovala Via Egnacia. Ta cesta, je rekel albanski predsednik, ko je vstajal, "je ona cesta, katero mi Albanci imenujemo "e čane", je dolga cesta, ki daleč vodi."

MOKRI NEW YORK

V New Yorku v resnici ni prohibicije.

Število zakotnih pivnic je večje kot pa število dovoljenih gostilen pred prohibicijo. Čistega žganja ni mogoče dobiti niti na zdravnikov predpis. Skoro vse alkoholne pijače so več ali manj strupene. Največ ljudi zbolijo ali pa umrje vsled slabe pijače med revnejšimi sloji.

Tako izjavlja glavni sodnijski zdravnik dr. Charles Norris v svojem dolgem poročilu na župana Walkerja.

Med drugim pravi dr. Norris: "Leta 1914 so vse bolnišnice v mestu naznanile samo 14 slučajev zastrupljenja z alkoholom in med temi sta bila samo dva smrtna slučaja. Leta 1924 je bilo 716 zastrupljenj z 61 smrtnimi slučaji, leta 1925 je bilo že 585 smrtnih slučajev in leta 1926 celo 616.

Leta 1925 je samo Bellevue bol-

nišnica naznanila 5933 zastrupljenj vsled alkohola, leta 1926 pa 5924.

Umrljivost vsled zastrupljenja z alkoholom v New Yorku je večja kot pa vsled avtomobilov in s plinom skupaj.

Zakotne pivnice so rak-rana za mesto New York. Ako ena preneha, jih zraste tem več, kakor gobe po gorkem dežju. Ljudje, ki so pili pred prohibicijo, pijejo tudi danes, ako še živijo.

Mnogo smrtnih slučajev vsled alkohola pa ni naznanjenih, ker družina tega ne želi in ker tudi domači zdravnik tega ne naznani.

Žganje, ki se v New Yorku prodaja na zdravniške predpise, je absolutno slabo in škodljivo javnemu zdravju. To je velik problem, ker so mnoge preiskave do gnale, da vsebuje žganje bolnikovirovi alkohol in škodljive primesi.

Po mojem mnenju, ki sloni na lastnih preiskavah in na poročilih mejega urada, v New Yorku ni prohibicije.

SNEG NA JAPONSKEM

Tokio, Japonska. — Dva dni je v Tokio in okolici tako snežilo, da je bil vstavljen ves promet in celo ljudje ne morejo iz hiš. Sneg je zapadel dvajset čevljev visoko in je napravil velikansko škodo. — Nad sto ljudi je umrlo, nad tisoč pa jih je bilo ranjenih.

Potres v Jugoslaviji.

V Jugoslaviji je bil hud potres. — Posebno prizadeta je Bosna in Hercegovina. — Mostar v razvalinah. — 20 oseb ubitih.

Belgrad, Jugoslavija. — Iz Bosne, Hercegovine in Dalmacije se poroča, da je bil v tamošnjih krajih močan potres. Tresti se je pričelo ob 4.45 zjutraj.

Dunaj, Avstrija. — Po zadnjih poročilih iz Jugoslavije je bilo pri potresu ubitih dvajset oseb. Bati pa se je, da bo število žrtev še narastlo, ko bo brzojavna zveza zopet vpostavljena. Brzojavne žice so potrpane in večina dežele tiči v globokem snegu.

V Mostarju ni ostala niti ena hiša nepoškodovana. V Hercegovini in Dalmaciji je več tisoč ljudi brez strehe. Kmetje iz raznih vasi nimajo nobene druge obleke, kot nočno obleko, v kateri so bežali iz svojih hiš, ko se je pričel potres.

Blizu Stolaca v Hercegovini se je odprla zemlja, ki je pogoltnila več hiš in stanovace, ki so spali v njih. V bližini Stolaca je bilo največ človeških žrtev.

V gorovju nad Sarajevom se je vtrgal velik plaz, ki je porušil v svojem pohodu deset hiš ter povzročil med prebivalstvom veliko zmešnjavo.

Nova železniška postaja v Splitu je bila zelo poškodovana, kakor tudi železniška postaja in poštno poslopje v Metkoviću. Seizmografi na zagrebškem vseučilišču so zaznamovali mnogo potresnih sunkov, predno so se polomili. V 20 minutah je bilo zaznamovanih 19 sunkov.

Vlada je poslala v prizadete kraje vojaštvo, ki nudi prvo pomoč.

Tudi iz Belgrada se poroča o potresu, toda večje škode ni bilo, kot da je bilo porušeni nekaž dimnikov.

POSOJILO JUGOSLAVIJI

Belgrad, Jugoslavija. — Kakor se je izvedelo, se ameriški finančni krogi zelo zanimajo za finančno in gospodarsko stanje Jugoslavije. — Sedem velikih newyorških finančnih zavodov se bavi z načrtom, da da jugoslovanski državi večje posojilo na daljše in krajše obroke. Amerikanci se posebno zanimajo za hipotekarna posojila, kakoršna so dali Madžarski.

To posojilo je namenjeno zgradbi železnic, cest, mostov itd.

DENAR V JAJCU

Otisfield, Me. — Kokoši se menja tako zelo sramujejo vsled visoke cene jajc, da so sklenile dati odškodnino. Ko je Mrs. Lawrence Spiller ubila jajce, katero je znesla njena kokoš, je našla v njem dva pennyja.

IZ NAŠIH NASELBIN

Brooklyn, N. Y. — Še nekaj dni imamo časa za naše zabave in veselice. Še dober teden in predpustni čas bo končan. Zdaj je še čas, da se razveselimo, kajti pozneje bo dolg postni čas brez veselice.

Mnogo veselice je že napovedanih in gotovo se bo vsako društvo potrudilo, da nudi svojim občivalcem kar največ zabave. Po moje mnenju pa bo "Danica" s svojo igro "Dva potepuha" v nedeljo 20. februarja na 62. St. Marks Pl., napravila največ zabave. Igra je tako šaljiva, da take še nisem videl. Imel sem priliko prisostvovati eni vaji in povem vam, da se že dolgo nisem tako smejal kot tedaj. Ena šala prihaja za drugo, tako da igri skoro ne moreš več slediti vsled prevelikega smeha. Moral sem celo za nekaj časa zapustiti dvorano, da sem zopet prišel k sapi. Pa to je bilo samo pri vaji, kaj bo še-le tedaj, ko bo igra naučena in be predstavljana.

Prav nič ne pretiravam, ako še enkrat rečem, da tako šaljive igre v Greater New Yorku še nismo imeli prilike videti. Skozi celo igro sam smeh! Ne zaupam niti igralcem, da se bodo pri takih šalah sam mogli vzdržati smeha, ha in kar bojim se, da poslušalci vsled tega ne bodo niti mogli slišati vsega, kar bo res velika škoda. Kaj je vendar lepšega pri kaki zabavi, kot da se človek pošteno nasmeje in prav od srea!

Dovolj bo še zabav pred Pustom v naši naselbini in seveda ima vsakdo že naprej določeno, katerega društva veselico bo obiskal. Stavim pa, da se nikdo nikjer ne bo tako smejal, kot 20. februarja pri "Danici". Kdor ne vrjame, pa naj pride. Kdor pa ne bo prišel, pa bo od drugih slišal, kako je bilo, se bo samo kesal. Bo res nekaj prav originalnega.

Torej upam, na svidenje!
Priatelj smeha.

Brooklyn, N. Y. — Predpust se je približal h kraju; le še par dni imamo časa za zabave in maskerade. Da se pa ta stara navada ne opusti, je preskrbelo pevsko društvo "Slovan", da priredi veliko maskerado na pustno soboto, 26. februarja v Kočevskem klubu na 657 Fairview Ave., med Linden St. in Gates Ave., blizu Forest Ave., postaja. Začetek ob osmih zvečer.

Na programu imamo več zanimivih točk: Razdelile se bodo štiri nagrade maskam, in sicer onim, ki bodo najlepše in najpomembnejše. Nagrade bodo izplačane v zlatu, in katera bo tako srečna, da bo najlepša, ne bo nikoli pozabila, kdaj je bila najlepša.

Na programu je tudi pomarančni ples in ples za krofe. To je zopet nekaj za one, ki se radi ali rade sladkajo z njimi. Tista, ki bo najhitrejša, jih bo največ imela. Pa to še ni vse; vrhu vseh pomaranč in krofov dobi še nagrado v zlatu.

Da boste lažji v nogah, oziroma bolj poskočni, imamo fino godbo.

ravno tako tudi tla dobro namazana, da ne bodo podplati preveč trpeli. Izžrebana bo tudi fina ura, pokrita s steklom, katera se navije enkrat za štiristo dni. Preskrbljeno bo tudi za lačne in žejne. — Dobro pivo "sakramenskega" in evička bo dovolj. Dobro je oboje.

Za kratek čas bo Slovan zapel par narodnih pesmi in še več drugih ima pripravljenih, da bomo ja dobro pognali pustni čas, tako da ne bo nikake zamude. Post bo itak dolg dovolj; sedaj je zadnji čas, da še kaj uživamo, da bomo imeli o čem premišljevati v postnem času.

Povabljeni ste vsi! Prostor je lep in prostran. Pridite, ljubite! Petja in plesa! Vse maske ste dobrodošle in z veseljem sprejete. Nikomur ne bo žal, kdor nas poseti!

Skrbeli bomo za točnost in red. Priporočamo se za obilen obisk! "Slovan".

(Vašemu povabilu se, žal, ne morem odzvati, ker sem zaposlen drugje. Oprostite! Pa obilo zabave in uspeha! — Urednik.)

New York N. Y. — Mnogobrojna vdeležba in visoka številka čistega dobička — čez 1200 dolarjev — pri letošnjem bazarju me sili, da se še enkrat prav srčno zahvalim vdeležencem, darovalcem in onim, ki so pomagali pri razprodaji dobitkov. Žene, moške, dekleta in fantje so vstrajali do zaključka z občutki požrtvovalnosti. Vsi pravijo, da je bil to najlepši bazar, kar jih je tukajšnja fara priredila. Da so imeli "kramarji" in "kramarce" vsaj nekolike oddiha, je skrbela Slov. godba, kateri bodi vsa čast in zahvala.

Rev. Kerubin, župnik.

Milwaukee, Wis. — Mogoče je že kateremu čitateljev tega lista dolg čas, ker že precej časa ni bilo nobenega poročila o delovanju za Slovenski dom? Ali mogoče si nekateri mislijo, da smo na glavni seji pekopali in zapečatili idejo za Slovenski dom?

Well, naj si kdo misli, karkoli, tukaj podajem danes resnično poročilo, kako stvari stoje.

Nekaj sej, proti koncu lanskega leta, je bilo tako slabo obiskanih, da je v resnici izgledalo, da bo vse skupaj zaspalo. Vrhutega je prišel še urednik milwauškega "Vestnika" z ne preveč spodbudnim dopisom glede Slov. doma na dan. Še tako navdušen človek postane v takih okolščinah malodušen in omahljiv. Ni torej čudno, da sem nesel knjige na glavno sejo v nekakem bojzljivem razpoloženju, da jih bomo za vedno zaprli. Moja bojazen se je pa hitro razpršila, kajti seja je bila tako polnoštevilno obiskana, kakor že dolgo ne. Zastopanih je bilo sedem različnih društev, in manjkalo je le par zastopnikov.

Še bolj razveseljivo in upapolno dejstvo pa je, da so se vsi navzoči brez izjeme izjavili, da se mora akcija za Slov. dom nadaljevati in sicer bolj energično kot do

sedaj. Obljubili so tudi, da bodo delovali v prid doma, kolikor se bo dalo. Izvolili so si edbor iz svoje srede, ki je tudi obljubil, da bo posvetil, kolikor le mogoče svojih moči in zmožnosti, za napredek Slov. doma.

Da pa ne bom pisal o samih sklepih in obljubah, naj tudi povem, da radi inkorporacije se že menjavajo pisma, potom odvetnika v Madison.

Če ne bo posebnih ovir, bomo imeli do prihodnje seje že charter in inkorporacijo Slov. doma. Potem pa vsi z največjo vnemo na delo!

Pred kratkim sem dobil poročilo od nekega podpornega društva, ki je lansko leto odpoklicalo svoje zastopnike, da je za tekoče leto zopet izvolilo zastopnike. — Razveseljivo in posnemanja vredno!

Drugo ugodno poročilo je, da je pevski klub "Danica" sklenil prirediti v tem letu veselico ali piknik v prid Slov. doma. Dan še ni določen, ker v to izvoljeni odbor še ni prišel do pravega zaključka, kako in kdaj bo najboljši. Ves čisti dobiček omenjene prireditve se bo dalo v sklad Slov. doma. Bravo! Takih je treba še več!

Zadnji izkaz podpisanih obveznic je bil \$5850.00
Po zadnjem izkazu podpisali, oziroma sem prejel podpise:
Sloga št. 16. SNPJ 150.00
Selan Frank 50.00

DENARNE POŠILJATVE v Jugoslavijo in Italijo

Naše cene za pošiljanje dinarjev in lir so bile včeraj, skupne poštino, sledeče:

500 Din	\$ 9.45
1000 Din	18.60
2500 Din.....	46.25
5000 Din	92.00
10.000 Din	183.00
100 Lir	\$ 5.00
200 Lir	\$ 9.70
300 Lir	\$14.25
500 Lir	\$23.25
1000 Lir	\$45.50

Pri pošiljativah nad 10.000 Din ali nad 2000 lir, poseben popust

Ker se cena denarju čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo in druge Evropske države in sicer po pošti kakor tudi brzojavno. Vse pošiljatve naslovite na:

SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠARK
455 W. 42nd St. — New York (med 9. in 10. Ave.)

Šare John	25.00
Zajber Leopold	25.00
Kambič Joe	50.00
Uršič Frank	50.00
Marr Louis	50.00

Skupaj dozdam podpisanih obveznic za 6250.00

Na glavni seji dne 21. januarja so bili izvoljeni sledeči v odbor: Frank Uršič, predsednik.

Frank Lustik, podpredsednik. Ciril Muškatevc, blagajnik.

Joe Matoh, tajnik. Frank Veranič, zapisnikar.

Nadzorni odbor: Lovrenc Perko, Mary Lustik, Joe Kračnik.

Gospodarski odbor: Frank Lustik, Louis Marr, Viktor Puncer.

Za Slovenski dom
J. Matoh, tajnik.

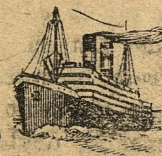
New Fork, Minn. — Redkokdaj čitam kak dopis iz naše zelene Minnesote, in iz našega mesta ga sploh še ni bilo. Naše mesto datira še od časa, odkar je odkril Ameriko Kristof Kolumb.

Ne bom obširno opisoval našega mesta, ker morda bo romal ta dopis v urednikov koš. Mi boste že oprostili za enkrat. Mesto obstoji iz dveh nebotičnikov, iz enega pečlarskega brloga in enega hleva. Kar se tiče prebivalstva, se deli na sledeče: dve ženi, dva moža in en pečlar, pa devet otrok. — Zaposleni smo v tovarnah in rudnikih. Brezposelnosti ne poznamo, tudi v zimskem času ne. Peleti pa imamo še mnogo več dela kakor pozimi. Imamo vsakovrstno sadje: maline, borovnice, divje črešnje, lešnike in oparnice, tako da nam ni treba držati križem rok. Dela je še preveč.

Naše blago razpečavamo na razne kraje sveta. Tudi za našo milo Dolenjske Slovenije imamo dosti naročil za to leto, ali ne vem, če bomo mogli kaj poslati, ker so se prepozno oglasili; moramo se držati starih odjemalcev.

Snega bi jim kaj radi poslali, pa žalibog nimamo nič naročin za sneg. Zimo imamo prav sibirska. (Nadaljevanje na 2. strani.)

NAJCENEJŠA
voznja v
JUGOSLAVIJO

COSULICH proga

DIREKтна SMER POTOVANJA
Kratka železniška voznja do doma po zmerni ceni.

ODPLUJE PROTI TRSTU IN DUBROVNI

MARTHA WASHINGTON

1. marca — 12. aprila.

Poseben velikonočni izlet

PRESIDENTE WILSON

22. marca.

Vprašajte za cene in prostore v bližnji agenturi.

PHELPS BROS
2 WEST ST., N. Y.

Dr. M. J. Pleše

zobozdravnik

ordinira

455 West 42nd Street
New York City
ob ponedeljkih in petkih
Tel. Longacre 2664

2399 Silver Street
Ridgewood
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 1445

(Ob nedeljah ordinira po dogovoru)

Iz delavskega sveta

BREZPOSELNOST V AVSTRIJI

Dunaj, Avstrija. — Uradno je bilo sredi januarja 1927 naštetih 223.483 brezposelnih delavcev, ki dobivajo državno podporo. To število je razdeljeno naslednje: Dunaj 95.048, okolica Dunaja — 13.151, Dunajsko Novo mesto — 22.644, St. Poelten 12.807, Gmünd 3351, Sauerbrunn 5770, Linz 26.756, Salzburg 4200, Gardec 22.830, Celovec 7845, Inmost 6546, Brezene 2529.

Hi gorenjemu številu pa moramo še prišteti tne brezposelne delavce, ki so se zglasili pri delavskih posredovalnicah, ki pa ne dobivajo nobene podpore in katerih število znaša okoli 36.000.

PREMOGARSKA INDUSTRIJA V RUSIJI

Moskva, Rusija. — Sovjetska vlada je izdelala načrt za povzdigo premogarske industrije. Produkcijo obstoječih rovdv bo povečala in odprla nove rove.

Po tem načrtu bo sovjetska Rusija izkopala v tekočem letu — 1999 milijonov pudov premoga ali 320 milijonov centov proti 1548 milijonem pudom v lanskem letu.

Za zidanje delavskih stanovanj je določenih 35.622.220 rubljev, za nove rove pa 29.976.700 rubljev.

DRUŽBA NOČE PLAČATI ZASUTIM PREMOGARJEM

Hazelton, Pa. — Med United Mine Workers in Lehigh Valley Coal družbo je prišlo do spora zaradi plače petim premogarjem, ki so bili osem dni zakopani več sto čevljev globoko pod zemljo, ko je v novembru lanskega leta vdrla voda v rov. Družba je tem delavcem plačala po dva šihita na dan. Premogarska unija pa izjavlja, da so premogarji opravičeni do plače za ves čas, ki so ga preživeli v rovu, torej 24 ur na dan. Ako premogarska družba ne bo vstregla tej zahtevi, bo premogarska unija izročila celo zadevo antracitnemu sodišču.

ITALIJANSKA DELAVSKA ORGANIZACIJA

Rim, Italija. — Italijanska splošna delavska federacija (Confederazione Generale del Lavoro) je objavila izjavo, da navzlic temu da so fašistovski listi poročali, da je bila federacija razpuščena, še vedno obstoji in da ni misliti nate, da bi bila razpuščena.

Vsled nove fašistovske postave glede delavstva federacija ni mogla poslovati in glavni odbor federacije je odšel v tujino, da izvršuje svoje delo, katero so mu poverili italijanski delavci. Tako bo italijanska delavska federacija obstojala še nadalje, dasi ne bo slovala, dokler se razmere v Italiji ne izpremenijo.

"Naš Dom" mora v vsak slovenski dom v Ameriki!
Agitirajte zanj!

DOPISI

(Nadaljevanje z 2. strani.)

ko, naraste na 48 stopinj pod ničlo.

Naj zadostuje za enkrat; drugi pot se zopet kaj oglasim. Zdaj pa pozdrav vsem čitateljem 'Našega Doma', posebno pa Mirnopečanom!

Gelobinjski pečlar.

(Pozdrav od Mirnopečana! — Opomba urednika.)

Canon City, Colo. — Danes moram poročati prav žalostne novice našim čitateljem iz naše bližnje naselbine Victor. Dne 15. februarja 1927 sta odšla na delo J. Steblaj in njegov sin Tony Steblaj v svoj prospect. Tega jutra sta bila oba nenavadno dobre volje in sta se veselo poslovila od svoje družine, ali žalibog za vedno. Kakor sklepajo, je oba zasulo nekako ob 11 dopoldne. Delala sta sama v svojem prospectu. — Zvečer, ko se nista vrnila ob navadni uri, je žena obvestila bližnje sosede in so šli pregledat, kaj je vzrok. In našli so oba zasuta. Pogumni možje so se takoj lotili trudapolnega dela, ali bilo je prepešno. Nekako po štiriurnem delu so prišli do ponesrečencev, ki sta bila oba mrtva.

Cenjeni čitatelji, morete si misliti, kako hud udarec je to za omenjeno družino. Pokojni Steblaj je bil doma iz fare Želumlje na Dolenjskem. Star je bil okrog 45 let. V Ameriki je živel približno dvajset let. Bil je dobro poznan v puebelski naselbini in tam bo tudi počivalo njegovo truplo, kakor tudi sinovo. Spadal je h KSKJ, k društvu sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo. Zapušča žalujočo soprego in šest še nepreskrbljenih otrok, dve sestri, Mrs. Marolt v Denver, Colo., in Mrs. Tekave v Victor, Colo., v starem kraju pa žalujočo mater. Tudi v Canon Cityt zapušča bližnje sorodnike in prijatelje, kateri vsi žalujejo za njim. Sin Tony pa je bil rojen v Ameriki in je bil star 17 let. Bil je jako marljiv delavec in ponos starišem. Spadal je tudi h KSKJ.

Oba sta merala storiti želostno smrt globoko pod zemljo. Kruta smrt ne prizanese nikomur. Trudila sta se vedno vsak dan; kazala se jima je lepa bodočnost in upanje na boljše čase, ali kruta smrt je prekrizala njih račune.

Vsak prospector, katerih je dosti v državi Colorado, dobro ve, kako vesel gre zjutraj na delo, upajoč, da se bo vrnil zvečer že v boljše bodočnost. Ali sreča ni vsakemu mila, tako tudi omenjenima rojakoma ni bila naklonjena.

Torej lahka naj Vama bo ameriška gruda! Počivajta v miru, nam pa ostaneta v blagem spominu. Omenjeni družini pa izrekam iskreno sožalje.

Predno pa končam ta žalostni spis, pa še omenim, da me veseli, ker vidim v "Našem Domu" precej dopisov. Tako vidim, da bo le nekaj sadu od mojega in uredni-

kovega poziva, ki sta bila oba priobčena v isti številki. Hvala tudi Mrs. Mary Damish v Girard, Kans., za njeno zahvalo. Obljubim ji, da bom še pročal, kadar bo kaj novic.

Moj pozdrav vsem čitateljem!

Tony Dremelj, zastopnik.

Canon City, Colo. — Veselih novic nimam poročati, ampak skrajno žalostno novico. Dne 15. februarja, med 8. in 12. uro dopoldne sta se smirno ponesrečila v Portland zlatem rudniku Jožef Steblaj, oče sedmih nedorastlih otrok, in njegov sin Tony Steblaj, star 16 let.

Nihče ne ve, kako se je pripetila nesreča, ker sta bila sama na 6. levelnu. Domneva se pa in vse izgleda tako, da so se tla pod njima vdrla in sta se pogreznila kakih 25 čevljev globoko. Na nje se je vsulo skalovje. Ponesrečena sta bila tako razbita, da je bil pogled na nju grozen. Tony Steblaj je bil takoj mrtev, ker mu je zlomilo vrat. Oče, Jožef Steblaj pa je bil še pri življenju, ko so ju odkopavali in je še prosil pomoči. Ko so ju odkopali, je bil pa že mrtev. Nesreča se je pripetila v Victor, Colo., 35 milj od Canon City.

Pokojni Jožef Steblaj je bil doma iz vasi Želumlje pri Igu, po domače Zajčev. Tukaj zapušča žalujočo ženo in šest nedorastlih otrok; najstarejši je star 19 let in najmlajši 4 leta; v starem kraju pa zapušča mater in sestro. — V Ameriki zapušča dve sestri; eno v Victor, Colo., omoženo Tekavec, drugo pa v Denver, Colo., omoženo Marolt. Pokojni Jože Steblaj kakor tudi njegov sin Tony sta spadala k društvu sv. Jožefa št. 7, KSKJ v Pueblo, Colo., in društvu Moese, št. 403 v Victor, Colo. Pogreb se je vršil 9. februarja v Pueblo, Colo. Pogrebne obrede je izvršil Rev. Ciril Zupan, župnik tukajšnje slovenske župnije v Pueblo, Colo.

Pokojni Jožef Steblaj je bil zelo priljubljen med ljudmi in dober oče svojim otrokom.

Prizadeti družini izrekam svoje sožalje!

John Zupancich.

(Nadaljevanje na 7. strani.)

"Naš Dom" mora v vsak slovenski dom v Ameriki!

NAZNANILO

Cenjenim čitateljem naznanjamo, da naš zastopnik

MR. FRANK LUKANCICH potuje po državi Pennsylvania in da je pooblaščen pobirati naročnino za "Naš Dom". Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo.

Uprava "NAŠEGA DOMA".

SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE

a) NAJNOVEJŠE:

- 25057—Slovenec sem, kvartet 'Jadran' Perice, kvartet "Jadran".
- 25056—O mraku, poje kvartet 'Jadran' Dolenjska, poje kvartet "
- 25055—Vigred se povrne, moški kvartet Oj Doberdob, moški kvartet.
- 25054—Bodimo veseli, polka, dom. godba, Na Jadranski obali, dom. godba.
- 25053—Jaz bi rad rudečih rož, kvartet Hribčki ponižajte se, kvartet.
- 25052—Na veselje svatje, harmonika. Na adriatskem bregu, harmonika.

b) POSEBNO ZA PREDPUST:

- 25044—Triglavski valček, 3 harmonike Coklarska koračnica, " "
- 25043—Polka štaparjev, " "
- 25041—Ti si moja, valček, " "
- 25041—Veseli rudarji, " "
- 25041—Sladki spomini, " "
- 25040—Hojer valček, " "
- 25027—Pečlarska polka, " "
- 25027—Sobotni večer, — harmonika in ksilofon.
- Nedeljska polka, harmonika in ksilofon.
- 25020—Štajerska, Fr. Lovšin, — harmonika.
- Stari kranjski valček, — harmonika.
- 25019—Gorica, igra slovenski tercet. Štiglic, igra slovenski tercet.
- 25014—Planinsko veselje, — domača godba.
- Čevljarska polka, — domača godba.
- 25013—Ob planinskem jezeru, — domača godba.
- Mlatiška polka, domača godba.
- 25002—Juhu valček, Fr. Lovšin, — harmonika.
- Domžalska polka, F. Lovšin, — harmonika.
- 25050—Orlovska koračnica, — godba s petjem.
- Orjuna koračnica, godba s petjem.
- 25048—Na kranjskih gorah, — igra orkester.
- Gospodarstvo, igra orkester.
- 6137—Sijaj, sijaj solnce, — Ponočni pozdrav, moški kvartet
- 7993—Milka, oj srček moj, — moški kvartet.
- Deklica mila, mešani kvartet.

3 plošče skupno s poštnino stanejo \$2.50.

5 plošč skupno s poštnino stanejo \$4.00.

10 plošč skupno s poštnino stanejo \$7.50.

Za Canado stane vsaka plošča 85c skupno s poštnino.

Z vsakim naročilom od 5 ali več plošč pošljemo 100 igel zraven zastoj.

V zalogi imamo še mnogo drugih plošč.

PIŠITE PO CENIK NA: —

JUGOSLAV AMERICAN CORP.

455 W. 42nd Street,

New York, N. Y.

JOSEPH CESARK REAL ESTATE

Kdor si želi postaviti hišo, kakoršno hoče imeti, naj se obrne na mene in mu preskrbim zidavo. Taka hiša ga bo veljala manj kot pa bi kupil že gotovo hišo

42 Halleck Ave. Ridgewood, L. I.

Telephon: Evergreen 6566

NAS DOM

(OUR HOME)

Slovenian Weekly issued every Thursday
Owned and published by: NAŠ DOM PUBLISHING CO.

Dr. J. M. Plese, Pres., Ignacij Hurde, Manager
Office: 455 W. 42nd St., New York, N. Y.

Slovenski tednik za gospodarstvo, izobrazbo in zabavo. Izhaja vsak četrtek. Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina za Združene države in Kanado za celo leto \$2.50, za pol leta \$1.25.

Za Evropo za celo leto \$1.00

Dopise, članke, naročnino in sploh v. e., kar ima stik z uredništvom ali upravnistvom, naj se pošlje na naslov:

NAŠ DOM, 455 W. 42nd St., New York, N. Y.

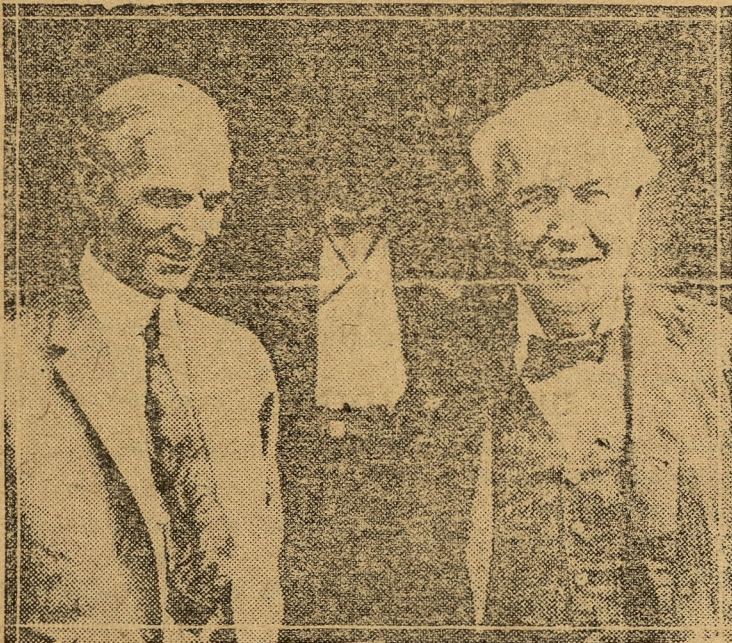
THOMAS ALVA EDISON

11. februarja je največji iznajditelj vseh časov, Thomas Alva Edison, obhajal osemdesetletnico svojega rojstva.

Kadar milismo o njem in ni smo v njegovi družbi, se nam zdj tako oddaljen in skrivnosten. Kadar pa sedimo z njim v njegovem laboratoriju v Orange, N. Y., tedaj se pokaže kot dober in prijazen mož brez vsakega samoljubja in sebičnosti, človek, ki o sebi najmanj misli.

Ako pogledamo v Edisonovo življenje, se takoj prepričamo, da mu trgovski duh ni prirojen. Ako bi imel kaj sebičnega trgovskega duha v sebi, bi mogel obogatiti kot noben človek na svetu. Njegove ideje in izumi so prinesli velikanska bogastva drugim, ne pa njemu.

Samo naprave, ki izdelujejo njegovo električno svetilko, ki pa niso njegova last, predstavljajo vrednost 20 tisoč milijonov dolarjev tedaj desetkrat več kot je vredno Fordovo imetje.

Henry Ford

Thomas A. Edison

Kdo bi mogel naštetati vse njegove izume! Z njegovim izumom, četverno telegrafijo, je mogoče po eni žici poslati ob istem času štiri brzojavke, mesto ene kot poprej. Telefon se ne bi tako razširil po svetu, ako ne bi bil Edison iznašel takoimenovani carbon transmitter. Po celem svetu ni kraja, kjer ne bi bil poznan njegov gramofon.

Največji njegov izum je električna svetilka.

"Ljudje niso mnogo vredni, ako niso budni večji del časa", je rekel Edison. "Ako pa nimajo svetlobe, ne morejo bdeti. Predolgo spanje, tako duševno kot telesno, je slabo za človeka. Mnogo spati je nespametno. Kaj je treba človeku dolgo spati v življenju, ko bomo morali nekoč dolgo spati v smrti? Ravno tako nevarno je tudi duševno spanje. Iz njega se je težko zbuditi. Tako je n. pr. duševno spal cesar Viljem do leta 1916, zaspal je velike stvari, ki bi jih mogel izvršiti. Zdaj je prebujen in si zdaj v Doornu prav gotovo želi, da bi ne bil tako dolgo duševno spal. Električna razsvetljava je po mojem mnenju dosegla, da bodo ljudje budni telesno in duševno."

Zadnje čase se je po časopisih mnogo pisalo, koliko Edison spi. Redno dela vsak dan od 8 zjutraj do 6 ali 7 zvečer in pogosto še bolj kasno v noč. Opoldne si vzame samo pol ure časa za majhen prigrizek. Leta 1888 ni zaporedoma spal pet dni in pet noči, ko je dovrševal svoj fonograf. Do svoje visoke starosti Edison ni spal več kot štiri ali pet ur na dan.

Edison mrzi spanje. Tega se je naučil že kot deček, ker ga je spanje oviralo v njegovem delu.

Največja Edisonova zasluga za človeštvo je kinematograf, ki omogočuje vsak dan milijonom ljudi, da na platnu vidijo vse, kar se dogaja na svetu. Edison od tega svojega izuma ni prejel nikakega

plačila, medtem ko so drugi zaslužili milijarde. Preteklo leto je požar uničil večji del njegovega laboratorija, ko je izdeloval nek nov film.

Edison je tudi izdelal prvo električno železnico in po vseh večjih mestih sveta je mogoče videti poulično železnico.

Svoje življenje in delo je posvetil Edison velikemu idealu: podaljšanju človeškega koristnega življenja, štedeč s časom, ki se navadno gubi z nepotrebnim delom. Edison misli, da bo človeštvo bolj napredovalo, ako se bo rešilo preoblega in nepotrebne dela.

Edison se je vedno zanimal za druge, medtem ko ni na sebe prav nič ali le malo mislil ali pa se bavil z reševanjem svojih osebnih vprašanj. On je človek, kateremu morajo drugi povedati, kdaj je čas jesti, kdaj se je treba odpočiti, kdaj iti spat. Nikdar pa mu ni treba reči, kdaj naj vstane, kajti v njegovi hiši ni nikogar, ki bi vstal pred njim.

Edisonovo znanje je vseobče in obširno. Občudovanja vreden je njegov spomin. Njegov duh pa je tako zaposlen z velikimi problemi, da nima časa razpravljati o malenkostnih stvareh. Ako mu kdo stavi kako zelo važno vprašanje, tedaj se mu zasvetijo oči kot pred tridesetimi ali več leti. Ako hitro najde odgovor na vprašanje, tedaj se mu njegov izraziti obraz zasmije in obsije ga svetloba velikega razuma. Ako mu je težko najti odgovor, zatise oči in dolgo razmišlja, dokler ne najde odgovora. V pogovoru nikdar ne maha z rokami, ker so njegovi živeci zelo trdni in se nikdar ne razburja.

Njegova gluhost, ki se ga je polotila pred nekaj leti, ga prav nič ne ovira pri njegovem delu, temveč ga je oprostila mnogih nepotrebnih stvari in mu daje celo večjo mirnost.

Njegova visoka starost ni vklonila njegovega duha in vedno dela dalje in daje človeštvu nove izume. Do sedaj ima v patentnem uradu v Washingtonu že registriranih nad 1100 patentov in to število bo prav gotovo pri vseh svojih letih še znatno povečal, kajti na vprašanje nekega poročevalca, kdaj misli prenehati z vsakdanjim delom, je odgovoril Edison: "Nekaj dni pred pogrebom."

Edison je človek, čegar osemdesetletnico ni samo slavila Amerika, temveč ves civilizirani svet.

RAZNOTEROSTI

Kitajci so 400 let pred Kr. uporabljali odtisk prstov za identifikacijo oseb.

*

Trgovci v starem Babilonu so pred 4000 leti prodapali svoje blago na upanje. Gotovo jim nekateri dolžniki, posebno divjaki, še do danes niso plačali dolga.

*

London, ki ima sedem milijonov prebivalcev, ima 20.000 policistov in 900 detektivov, med katerimi je ena ženska.

*

Število čebel enega panja znaša poleti 40 do 50 tisoč.

*

Dva mornarja na nekem angleškem tovornem parniku sta obolela vsled plinov, ki so prihajali iz sodov, v katerih se je nahajal lim-

burški sir. Ta sir velja za delikateso pri Nemcih, Angležih in Amerikancih. Zakaj bi se tedaj čudili Kitajcem, ki jedo gnila jajca in ptičja gnezda.

MLADENIČ

od 16 let naprej se sprejme za splošna dela v uradu. Vešč mora biti slovenskega jezika. Plača po dogovoru in pozneje po sposobnosti. — Ponudbe naj se pošljejo na: "Naš Dom", 455 W. 42nd St., New York City.

KAKO SE JE REŠILA REVMAZMA

Ker iz svoje strašne izkušnje pozna bolečine, katere povzročajo revmatizem, je Mrs. J. E. Hurst, ki stanuje na 204 Davis Ave., E 110, Bloomington, Ill, je tako hvaležna, da je ozdravila, da iz same hvaležnosti hoče povedati tudi drugim, ki trpe vsled revmatizma, kako se ga morejo doma prav lahko rešiti.

Mrs. Hurst ne prodaja ničesar. To naznanilo samo izrežite, pošljite ga ji s svojim imenom in naslovom in ona vam bo drage volje poslala vsa pojasnila brezplačno. Pišite ji takoj, predno pozabite. —Adv't.

Vabilo

n a

DRUŽINSKI ZVEČER

katerega priredi

V PRID DRUŠTVENE BLAGAJNE

Slov. Podp. Društvo "Orel", št. 90, J. S. K. J.

v soboto, dne 19. februarja, 1927.

v DRUŠTVENI DVORANI

62. ST. MARKS PLACE,

NEW YORK CITY

Prosta zabava, žrebanje, srečolov itd.

Vsi newyorški in brocklynski Slovenci ste uljudno vabljeni na to prireditev.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Za mnogobrojno vdeležbo se najljubše priporoča —

O D B O R .

Zgodovina Jugoslovanov.

(Nadaljevanje.)

Dalmatinska Hrvatska v IX. stoletju.

Dočim je bil vpliv Frankov v slovenskih pokrajinah, bodisi v Karantaniji kakor v Panoniji, zelo velik, v panonski ali pesavski Hrvatski pa ne mnogo manjši, se je gibala primorska Hrvatska bistveno bolj svobodno. Pač smo čuli, da je ob uporu Ljudevita Posavskega Borna, kneza primorske Hrvatske, zvesto izpolnil dolžnost frankovskega vazala ter se bojeval zoper soplemenjake, združene pod Ljudevitom. Toda tega dejanja ne moremo meriti z današnjimi merili. Zakaj pri takratnih velikaših in knezih — pri slovenskih prav tako kakor pri germanskih — je odločeval le osebnost in najožji partikularistični instinkt, pri čemer splošno-plemenski ali — kakor bi rekli danes — nacionalni interesi sploh niso še igrali nikake vloge. Do višine Ljudevitove in Ratislavove koncepcije pa so se seveda mogli povzpeti le redki posamezniki.

Dasi je torej primorska Hrvatska formalno stala pod vrhovno upravo Frankov, se je vendar vse njeno notranje in domala tudi zunanje državno življenje razvijalo samostojno, oziroma pod sovplivanjem raznih drugih činiteljev, ki so bili važnejši od Frankov. Med te spadajo Benečani in Bizantinci, v manjši meri tudi Arabci.

Benečani so v tej dobi začeli igrati samostojno vlogo. Za rimske čebe se je imenovala vsa pokrajina med dolnjim Padom in Sočo, Alpami in morjem, Venecija. Ta pokrajina je lzeo veliko trpele za časa preseljevanja narodov; iz marsikaterega razrušenega mesta v Veneciji so pribežali prebivalci na številne otoke, ki leže ob ustju njenih rek od Soče do Pada. Ti otoki, ležeči med plitvimi pretoki ali lagunami, so se menovali v tej dobi otočanska Venecija ter so tvorili posebno oblast, baveč se z brodarstvom in trgovino; po invaziji Langobardov je bizantinska oblast ostala omejena le nanje. Na najvažnejših ladah ali otokih je nastala glavna naselbina, mesto Venezia, Benetke kateremu je ostalo ime cele pokrajine. Beneška trgovina je stalno naraščala; izkoriščajoč vrhovno oblast bizantinsko so trgovali Benečani sešasoma le še nominalno. Obenem pa so postajali obmorski Sloveni, Hrvati, zlasti pa Neretljani, na morju vedno bolj drzni. S svojimi malimi ladjicami so vznemirjali ne le Jadransko morje, temveč so prihajali plenit celo na obale južne Italije, Grčije in celo Male Azije, zlasti pa so napadali benečanske trgovske ladje. Vsled tega so se med Benečani in Neretljani ponovno vnele ljute vojske, v katere so se vmešali tudi Hrvatje. V teh bojih Benečani nikakor niso mogli ugnati drznih tekmecev z onstran morja.

Proti sredini IX. stoletja so si Arabci osvojili vedno več važnih oporišč v Sredozemskem morju. Zavzeli so Sicilijo in se utrdili na mnogih točkah južne Italije, zlasti v Tarentu. Bizantinci, v kojih

oblasti so se nahajale dotlej te pokrajine, so se brezuspešno upirali napredujočim mohamedancem. — Kljub izdatni benečanski pomoči so bili potolčeni na kopnem in na morju. Sedaj so začeli Arabci prihajati celo v Jadransko morje ter so oplenili obrežna mesta, med njimi tudi dalmatinska. Za skalovitim otočjem ležeče slovanske obale pa seveda niso napadali; izpostavljena so jim bila le odprta obmorska mesta, pri čemer je zlasti trpela benečanska oblast. To so izrabili Neretljani ter so napadli leta 864 Benetke same.

Na Hrvatskem je med tem zavladal knez Trpimir, praded one dinastije, ki je vladala z malimi izjemami do konca XI. stoletja. On je sicer še vedno priznaval nadoblast frankovskega cesarja Lotarja, ki je bil obenem kralj Italije, ali zraven pa je nastopal kot samostojen vladar. Nazival se je "po božji milosti knez hrvatski". Imel se je boriti z bolgarskim kancem Borisom - Mihaelom, ki je pridrl nadenj iz neznanega vzroka. Toda Trpimir se je krepko postavil v bran ter je Bolgare premagal in sklenil z njimi mir.

Njegov naslednik je bil Domagoj (864 — 876), ki je bil iz druge rodbine; očitno je prišel do vlade šele potom prevrata. Njegova prestolnica je bila Knin. Zmede ob njegovem nastopu pa so izkoristili Benečani ter udarili z močnim brodogjem na Hrvate. Domagoj se je čutil preslabega, zato je penudil Benečanom brez boja mir in talec. Malo nato pa so se zopet pojavili Arabci v Adriji. Dobrovnik, takrat še eno glavnih bizantinskih oporišč, so oblegali celih petnajst mesecev. Bizantinci, ki so dobili v Vasiliju zopet zelo zmognega vladarja, ki so mu poslali močno mornarico na pomoč in Arabci so se morali umakniti iz Adrije. S svojim brodogjem so Bizantinci hkrati dosegli, da so dalmatinska mesta in obrežna slovanska plemena, razen Neretljanov, zopet priznala nadoblast Carigrada.

Frankovski cesar Ludovik II. je hotel iztrgati Arabcem močno obmorsko mesto Bari v južni Italiji. Ker pa se zveza, ki jo je v ta namen sklenil z Bizantinci, ni obnesla, je pozval frankovskega vazala, kneza Domagoja, naj mu pride na pomoč s hrvatskim brodogjem. In res, na svečnice leta 871 so Franki in Hrvatje z naskokom zavzeli Bari.

Tačas je zboroval v Carigradu cerkveni koncil o važnem sporu med Fotijem in Ignacijem; ko so se vračali papeževi odposlanci v Rim, so jih med vožnjo iz Drača v Ankonu napadli neretljanski gusarji, jih cropali in jih celo odvedli kot ujetnike. Ta dogodek je vzbudil naravno veliko pozornost. Bizantinci pa so porabili to priliko, da so poslali svoje brodogje ne le proti Neretljanom, temveč tudi proti hrvatski obali, da jo je oplenilo in porušilo mnoga važna mesta. Neretljani so sedaj priznali bizantinsko nadoblast, izpustili so slednjič tudi papeževe ujetnike. Hrvatje pa so začeli iz maščevanja napadati bizantinske zaveznike Benečane.

Hrvatje se osvobodili frankovske

oblasti. Ko je leta 877 umrl zadnji Karoling v Italiji, si le lastil njegove dežele Karlman, sin Ludovika Nemškega, ud nemške vrste Karolingov. Tudi primorska Hrvatska, ki je že od leta 803 pripadala Italiji, bi morala sedaj pod vrhovno oblast Nemčije. Toda Hrvatje s tem niso bili zadovoljni. Uprli so se ter se slednjič po težkem boju osvobodili frankovske nadoblasti. Frankovsko vojsko na kopnem je vodil panonsko - slovenski knez Kocelj, bil pa je premagan te rje sam padel v boju. Med tem je umrl Domagoj, kateremu je sledil Zdeslav, sin Trpimirov, ki je priznal vrhovno oblast Bizantinije. Hrvatska je torej zamenjala frankovsko vrhovno gospodstvo z bizantinskim, — znamenje, da se je boj proti Frankom mogel završiti tako uspešno le z bizantinsko pomočjo. Bizantinski vpliv je v deželi močno narastel; tudi v cerkvenem oziru je bila Hrvatska sedaj podrejena Carigradu. Z novo politično smerjo pa večina Hrvatov ni bila zadovoljna; prišlo je do zarote. Zdeslav je bil odstavljen in zavladal je Branimir, voditelj nezadovoljnežev.

Branimir je koj ob nastopu poslal odposlanstvo k papežu ter mu izjavil svojo udanost in povratek Hrvatov pod rimsko apostolsko oblast. S tem činom so se Hrvatje v razdoru med carigradskim patrijarhom ter rimskim papežem definitivno nagnili na za-

padno stran ter se pridružili za vselej katoliški cerkvi.

(Dalje prihodnjič.)

BOJ Z LISICAMI NA POLJSKEM IN V RUSIJI

Bežeč pred strašnim mrazom, ki vlada v višinah, so se lisice razkropile v nevarnih množinah po nižavah po Poljskem in v Rusiji. Vsi okraji okoli Vilne so kar preplavljeni samih lisic. V Ostrovsku je nastal pravcati boj med prebivalci in lisicami, ki so se zatekle v mesto. Poljska vlada je mobilizirala proti tej nevarnosti štirinoznih sovražnikov par polkov vojaštva.

Poročila iz Moskve povedo še huiše. V uralskih predelih sploh nič ne ustavi lisic. One so se brez vsega naselile v vaseh in manjših trgih in pridejo celo v predmestja velikih mest. V Varsofurju so se prebivalci tri noči borili z lisicami. Pet ljudi je v boju izgubilo življenje, lisic je seveda padlo brez števila. V predmestju Ufa in Perma so se pojavile lisice sredi belega dne. V Orenburgu so trije tropi lisic drug za drugim pasirali mesto in so spravili v grozo in strah vse prebivalstvo. V Čeljabinsku sta dve čredi gladnih lisic vdrli v cerkev med službo božjo. Nastala je strašna panika: — V kavkaškem ozemlju se je pojavilo na tisoče lisic. Preplavile so delino Perh in prišle prav do Mosdena. Vojaški aeroplani se metali nadnje bombe s strupenimi plini.

PRVO LETOŠNJE
SKUPNO POTOVANJE
V STARI KRAJ
priredimo na francoskem parniku "PARIS", ko
odpluje iz New Yorka
na 23. aprila 1927.

"PARIS" je zlasti za tretji razred priznane najboljši parnik. Kakor na dosedanjih skupnih potovanjih se bodo tudi to pot nudile našim potnikom razne posebne ugodnosti in naš zastopnik bo potnike spremljal prav do Ljubljane.

Potniki naj se čim prej prijavijo, zlasti ne-državljan, da jim bomo mogli preskrbeti še pred odhodom povratveno dovoljenje (Permit), na podlagi katerega se bodo lahko nemoteno vrnili nazaj v Ameriko.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE SE VRŠI ISTO-TAKO na PARNIKU "PARIS" in sicer 4. JUNIJA.

Razume se, da Vas lahko in radi odpravimo z vsakim drugim parnikom.

Ravno tako se vselej obrnite na nas:

- 1) kadar ste namenjeni poslati denar v stari kraj;
- 2) če želite dobiti denar iz starega kraja;
- 3) ako ste namenjeni dobiti kako osebo v to deželo;
- 4) kadar rabite kako pooblastilo, izjavo, pogodbo, ali notarsko listino, ali če imate kak drug opravek v starem kraju.

SLOVENŠKA BANKA
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
455 W. 42nd Street : : New York, N. Y.

Z A N A Š E D O M O V E

KUHINJA

Goveje meso po francoski šegi. — V lonec, v katerem se kuha goveje meso prideni v šest delov razdeljeno ohrevtovo glavo; potem 2 kolerabi, eno zeleno in rumenega korenja. Vse to razreži v precej velike krahličke. Dva funta mesa pa dobro potolci ter prilij samo toliko vode, da je vse pokrito. Ko zavre, poberi vse pene in osoli. Ko je meso skuhano, ga vzemi ven, stresi zelenjad v skledo, položi razrezano meso po vrhu ter posoli; čez vlij juho, v kateri se je kuhalo. Juha mora zelo povreti, da je bolj močna. Dobro je, če deneš meso prej kuhat nego zelenjavo.

Angleško meso. — Potolci tri funte uležanega stegna, prevleci z za mali prst debelo zrezano slanino ter podrgni s stolčnimi dišavami deni še nekoiko pimenta, popra, brinja, ingverja, timijana, majerona, limonovih lupinic, sardale in soli. Meso pusti v tem ležati 24 ur. Potem deni v ponev nekoliko na rezine zrezane slanice, čebule, en pint rdečega vina in meso s sokom, ki se je natekel od mesa. To dobro pokrij ter jočasi pari kakih dve uri. Ko je mehko, razreži ter zloži na krožnik. — Mast od emake odstrani; omako pa precedi na meso.

Lovsko meso. Odreži zrezke od mehkega govejega mesa ali pa vzemi bržole in jih prav na tanko potolci in posoli, potresi malo s poprom, pevaljaj v moki in vroči masti in speci prav hitro. — V mast deni na drobne rezine narezane čebule. Ko je ta lepo rumena prilij dve žlici kisa in ravnótoliko juhe. Nato pusti, da malo prevre in se pokuha ter zlij na meso. Zraven daj krompir.

Lovsko meso od ostalega mesa. Zarumeni v masti precej na rezine narezane čebule, prilij nekoliko kisa in juhe; potem deni noter na koščke zrezano meso ter pusti, da se oprži in se mokrota posuši; prismoditi se meso ne sme. Prilij zopet nekoliko juhe in kisa, da zavre in postane omaka rumena. Prideneš lahko tudi nekoliko kisle smetane, da bo omaka boljša. Obloži meso s pirejem od krompirja, graha ali kaj takega.

Sočna pečenka z zelenjavami in vinom. Do tri funte govejega mesa od križa ali notranjega stegna potolci, posoli ter prevleci s svežo slanino in kvašenimi kumarami in trdno povij z vrvice. Deni v kozico dve žlici masti; ko je vroča, povaljaj pečenko v njej, da okrog zarumeni in zakrckne; nato jo vzemi ven. V masti pa zarumeni pol na koleščke zrezane čebule, par koleščkov zrezane žemlje, korenja zelene, peteršilja in nekaj perutninskih ali telečjih jeter. Zdaj deni pečenko nazaj, prideni par klinčkov, pimenta, celega popra, oreščka in toliko belega vina, da je meso skoraj pokrito; to dobro pokrij in počasi pari dve in pol do

tri ure. Ko je pečeno, ga zreži in zloži na krožnik.

Laške bržole. Potolci in osoli 6 do sedem bržol, podrgni z drobno sesekanim česnom in peteršiljem, potresi malo z moko ter urno peči v finem namiznem olju. Zloži jih na krožnik. V ponev, v kateri si jih pekla, vlij malo juhe; ko zavre, jo vlij zraven bržol na krožnik.

Na bržole kaneš lahko limonovega soka, preden jih daš na mizo.

Bifteki na laški način. Potolci koščke pljučne pečenke, potrosi jih s soljo in poprom, pomaži z finim oljem, povaljaj v moki ter hitro speci v vroči masti. Odlij potem nekaj masti in zloži bifteke na krožnik. V to ponev pa daj malo presnega masla, par žlice juhe in nekaj kapljic limonovega soka. — Ko zavre, vlij poleg biftekov na krožnik.

ZDRAVSTVO

Za sveže rane.

1. Stolci svežega hrastovega perja in naveži ga gori to prav hitro celi in brez škode.
2. Naberite svežih popeljnov, jih skuhaj na vinu in naveži na rano.
3. Vzemi petoprstnika, rmana in krebuljice, stolci in zmešaj s staro mastjo, naveži na rano, boš hitro zdrav.
4. Sveže hrastovo lubje na rano obvezano, zaceli veliko rano v 48 urah.
5. Kuhaj na dobrem in pravem vinskem žganju rmene lilije. S tem maži rane, pomagalo bo, ker je ta sok boljši od arnike.

Za hude, gnile rane.

1. Stolci lepotka in potresi s tisto štopo rano.
2. Živo apno in laneno olje skupaj stolci in zmešaj, to da prav dobro mazilo za gnijoče rane.
3. Tudi milo scistignijoče rane.
4. Prav velike moč pri celitvi gnilih ran daje sledeča pijača: — Vzem trpotca, goršičnega listja in bezgovega cvetja. To kuhaj in pij, prav dobro pomaga celiti rane.

Divje meso.

Divje meso preženeš, če

1. Sezgeš gabesa in potreseš s pepelom divje meso, ga bo pregnal.
2. Potresaj ga z vinskim kamonom, to ga tudi spravi.

Za rane, iz katerih teče.

Nastrgaj bezgovega listja in ga skuhaj na jesihu ter ga bevži na rano. To je posebno dobro za vsako tako rano, iz katere teče.

Za hude, srbeče rane.

1. Zmivaj rane z galunovo vodo, to prežene srbečico.
2. Skuhaj na vodi polaja in to vodo brizgaj v rano.
3. Zmešaj nekaj laškega olja s soljo in ga popij; to tudi prežene srbečico.

Iz rane zadrto potegniti venkaj.

Dostokrat se ti kaj zadere, ali na kako ostro drobnino, kakor recimo: trn, koščico, steklo ali na kaj drugega stopiš in nikakor ne moreš stvari spraviti venkaj. V takem slučaju poišči rožo, ki se ji pravi mišja ušesa in divje šmarnice, to stolci inzmešaj med mast in obveži na rano, je jako dobro.

Ako se usekaš ali urežeš in ti hudo teče kri

1. naloži pajčevine na rano, je zelo dobro.
2. Stolci širokega trpotca in ga zmešaj z jajčjim beljakom, tudi to ustavi hitro kri.

Ako imaš strt kak ud.

1. Vzemi stolčene kumine, pelina, medu. To vse skuhaj na vinu in pokladaj gori gokro.
2. Sladkih korenin in jčemenove moke v enakih delih, medu in jesiha tudi v enakih delih skupaj zmešaj v mazilo. To obvezuj na strti ud.
3. Potonka, stolčena in na vinu skuhana, je tudi prav dobra za to.
4. Vzemi popeljnov, skuhaj jih na vinu, prilij metinega soka ter primešaj nekoliko "tear sigulata" iz lekarne. To obvezuj na bolečino, jo izceli hitro in brez škode.

Ako te piči kaj strupenega.

1. Vzemi metlike in česna ter ju skuhaj na vinu. Med to deni nekaj terjaka in nekoliko žefrana in to gorko pij.
2. Ali pa vzemi kislčnega cvetja, velikega korena in bezgovega cvetja, skuhaj ga na vinu in izpij.
3. Stolci skupaj bezgovega cvetja in rožmarina in obveži na bolečo rano.

Ako te popade stekel pes.

1. Vzemi česna, figovega listja in kamelie v enakih delih, to skuhaj na vodi in obveži na rano.
2. Najboljše je pa menda koprivino perje, katero stolmi in obveži na rano. To menda potegne kar hkrati ves strup venkaj.

Ako te piči kača ali gad.

Uživaj sok iz terjaka in bezgovega cvetja stolčen ter pomaži rano večkrat z oljem iz sladkega jagneža, ki ga dobiš v lekarni.

Ako te je ugriznil pajek.

1. Stolci polaja v inu ter po veži na rano, oziroma na oteklino.
2. Dober je tudi sok špičastega trpotca. Ž njim maži oteklino.

Ako te piči čebela, osa ali sršen.

1. Stolci ajbiševih korenin, zmešaj jih z jesihom ter deni na bolečino.
2. Polaja skuhaj na vinu in polož na oteklino.

Ako je koma zavdano.

1. Zlate korenine cvetja in semenamoci na vinu in pij, to prežene strup.
2. Stolci želoda in zaužij štopo na vinu.

3. Vzemi balzama na vinu vase.
4. Ako imaš pri rokah svežega encijana in hrena, ju skuhaj, zribaj in popij na vinu. Ako imaš pa suh encijan pri rokah, pa napravi iz njega štopo in jo použij s hrenom na vinu.

Za razpokane roke ali noge.

Zmešaj skupaj medu in neosoljenega surovega masla ali pa glicerina, če nimaš svežega surovega masla pri rokah. S tem si večkrat namaži razpokane dele, in kmalu se ti bodo zacelili.

(Dalje prihodnjic.)

NASVETI

Omotica ali vrtoglavica pri živini.

Ta bolezen napada vso domačo živino, toda najrajša vendarle konje. Navadno napada mlade in dobro rejene konje, ki pri obilni hrani dalje časa stojijo v hlevu, a morajo potem naenkrat predolgo teči. Vrtoglavica se pokaže najrajši spomladi in poleti, v jeseni in pozimi pa bolj polagoma. Omotico napravlja vse, kar žene kri k možganom ali pa kar zavira odtok krvi od možganov. Hitra in dolga vožnja v veliki vročini, solnčni žarki, nizki in soparni hlev, preobila klaja, gliste v črevesu, preozki komati in sploh pretesna oprava, večkratno menjanje solnce in sence, na primer tekanje kraj drevoredov itd. — Omotica pride hitro. Med potjo začne konj glavo povešati, počasi hoditi ali pa naenkrat obstoji. Začne se tresti, postane nekako boječ, zavest gineva, omahuje, naslanja se na ojnice ali na drugega konja, da ne bi padel. Včasih se tudi opoteka, sili na stran ali nazaj in se tudi vrti. Ako ga malo podpiramo ali držimo za glavo, ne pade na tla in v nekoliko minutah je zopet vse dobro. Kadar je pa napad hujši, pade na tla, leži nekaj časa kakor v nezavesti, blato in sealnica se semtertja nehote izpravljata; čez nekaj minut se začne potiti in počasi vstane. Po napadu je še nekaj časa kakor boječ in se nekako čudno vede, ali vse to kmalu mine. Omotica se ponavlja v nedoločnih dobah, včasih pogostoma, včasih pa napad izostane po cele mesece. — Pri omotici ne dobi žival nikdar krča, tudi zavesti in občutljivosti ne izgubi popolnoma. Kadar napade omotica konja na potu, ga takoj ustavimo; držimo ga za glavo, pokrijmo mu oči in ga podpirajmo, da se ne zvrne. Ako pa vendar pade, mu odpnimo komat in ga polijmo po glavi z vodo; če pa nimamo vode, mu vsaj pokrijmo glavo, da solnce nanjo ne sije. Na vsak način pa izkušajmo odpraviti vzroke, da se vrtoglavica ne ponavlja. Bolezni podvržene živali ne smemo torej predaleč goniti, preohlapno ali pretesno opravo moramo popraviti, hleve izboljšati, debele živali hranimo nekoliko slabeje in jim dajajmo semtertja malo grenke soli.

DOPISI

Nadaljevanje z 3. strani.

Elcor, Minn. — Na list “Naš Dom” sem že naročen kmalu, ko je začel izhajati, ali iz našega Elcorja nisem še videl nobenega dopisa. Ne vem, zakaj nobeden noče pisati. Brali bi vsi radi, samo pisati pa ne. Jaz sem se pa vendar pokorajžil, čeprav še nisem nikoli pisal nobenega dopisa.

Prav posebnih novic ni, kar jih je, Vam jih tukaj napišem. Za delom naj k nam na Elcor nihče ne pride, ker ga ni še za nas nič. — Obe jami Elcor in Corsica spite spanje pravičnega. Poleti smo male rili po vrhu zemlje, pozimi pa še to počiva.

Naša vas Elcor je v sredini med Gilbertom in McKinleyem, tako da pravzaprav sami ne vemo, kam spadamo. Menda nikamor, smo sami zase. Nekaj naših rojakov hodi delat v Eveleth, Minn. Tudi sam sem že skušal evelethske jame, ali pravzaprav tamošnje boste, ki z delavci slabše ravnaajo kot svoj čas s sužnji. Če te vidi bos, da imaš cigaro ali tobak v žepu, ti že za to da počitnice najmanj za en teden. Ako pa s vojega prostora, kjer delaš, same eno minuto prej stopiš ven, kot imaš določeno, ti reče delodajalec: “Sedaj bodi dema par tednov, ker se ti tako mudi domov!” Vidite, tako se nam godi v tej blaženi deželi, o kateri pravijo, da je free country. Tudi z menoj se tako godi, kajti tudi jaz sem dobil mesec dni počitnic. Pa naj bo, se bom saj malo oddahnil in se nabral svežega zraka, ki ga vsak rudar prav krvavo potrebuje.

Ne smem pa pozabiti omeniti, kako smo se na Štefanov večer zabavali v Gilbertu. Omenjeni večer so tamošnje ženske priredile igro “Dve materi”. Ko bi hotel vse popisati, kar sem videl, bi bil — “Naš Dom” premajhen. Omenil bom bolj površno igro “Dve materi”. Igro sem že videl pred svetovno vojno v Škofji Loki, ali gilbertske igralke so jo vse drugače izpeljale. Vse vloge so bile na mestu in pravilno izvršene. Posebno lepo je igrala afrikanska ujetnica Olga in afrikanska kraljica, ki je bila res ošabna in brez srea, kot tudi njene sužnje. Še danes mi krvavi srce, če se domišlim, kako grdo so ravnale z ubogo ujetnico. In Marija in angeli so vam bili kot kipi v oltarju. Niti za las se niso premaknili v gozdni kapelici. Ko sem pa zaslišal njih petje in zvonjenje, so se mi solze v potoku vdrle iz oči in kot sem videl, so tudi drugi gledalci imeli solzne oči. Res, rečem samo to, da take igralke, ki so to igro tako izpeljale, bi šle lahko igrati na vsak oder, čeprav treba tudi v New York. — Jaz bi si želel videti to igro še enkrat, čeprav bi me stalo še toliko denarja. Kaj, ko bi jo ve igralke iz Gilberta, še enkrat ponovile? Vsak bi vas šel rad še enkrat pogledat. Dne 30. januarja sem pa šel na McKinley, Minn., gledat igro “Čarovnica”. Tudi ta igra je zelo lepa, toda ne tako kot “Dve materi”, to moram priznati. Snov “Čarovnic” je vzeta iz kmečkoga življenja, kar bi morali igralci tudi pokazati, žal pa, da

so bile njih maske napačne. Mesto gorenjskega kmeta v narodni noši so nastopile ženske v ameriški moški obleki s čifutskimi bradicami in z bogatimi dijamantnimi prstani na rokah. V rokah pa so imele zakrivljene palice, kot v starem kraju mestni škric. Kar se pa govorjenja tiče, jim gre vsa čast, razun Martina in Anice, ki sta bila preveč plaha in tiha in nista pokazala nič ljubezni, kot bi jo morala. Čarovnica Jera je svojo vlogo prvovrstno izpeljala, samo njena maska je ni delala kot čarovnico, pač pa beračico, ki hodi po hišah milodarov nabirat. Pohvale vredno je bilo njih petje. Par pesmi so zapele prav izberno. Pač pa jim ne smemo zameriti, če niso vse prav izvršile, ker to je bila njih prva igra. Kadar bodo v tem bolj izučene, bo tudi vsaka znala, kaj igra zahteva. Toda moji kritiki naj nikdo ne zameri, saj to bo le igralcem v korist, da drugič bolj vedo, kaj je prav.

Sedaj pa bi bilo pravilno, ako bi se še mi v naši vasi zbudili iz spanja. Kaj ko bi si kako igro izmislili, recimo kot kako staro kranjsko svatbo, ki bi bila zelo primerna za pustni torek, ker ta dan tako radi zbijamo seme in norec. Mislim, da nas je zadosti v naši vasi, da bi se lahko kaj izmislili. Kar bi od take prireditve ostalo denarja, bi ga darovali za podporo poplavljenecem v Jugoslaviji. Elcorčanje, tedaj na noge, saj nas je vendar nekaj! Ni se treba bati, če ga tudi malo polo-

IZBRANE NAJBOLJŠE SLOVENSKE PIANO ROLE z besedami.

Jaz pa za eno deklico vem	\$1.00
Pomladni dihi	\$1.00
Vence slovenskih narodnih pesmi (I. del)	\$1.00
(II. del)	\$1.00
(III. del)	\$1.00
Bleski valovčki	\$1.00
Lepa naša domovina	\$1.00
Mladi vojaki	\$1.00
Kje so moje rožice75
Po jezeru75
Nazaj v planinski raj75
Studenček pod skalo75

GODBENI KOMADI

Sladke vijolice valček75
Vzemi me seboj, polka75
Radetzki marš70
Halzhacker marš70
Ciganka polka70
Na visokih gorah, polka70
Mladi vdovec, polka70
O jesenske noči70
Na dan, polka70
Na tvoje zdravje70
Moje sanje, polka70
Ljubavno blebetanje, mazurka70
Barbara polka70

Cena poštnine za 5 rol ali manj 25c. Od 5 do 9 rol je 5c od vsake role. Ako naročite 10 rol ali več skupaj, plačamo vso poštnino mi.

VSA NAROČILA NASLOVITE NA
Jugoslav American Corp.
455 W. 42nd Street,
New York, N. Y.

mimo, ker ho ravno pustni večer. priča, da govorim resnico. — To Če ste za to, se oglasite, saj za ne, pošlji nam kaj tistega iz Kalifornije! Tukaj ga ne smemo imeti, ker nam ga suhači kmalu vsega izpustijo. Blažena suha dežela! Sedaj pa je že čas, da neham: če ne, bom takoj prvič dobil breo v uredništvu. Če bom kaj novega izvedel in če vam bo prav, pa se kmalu zopet oglasim. Zdaj pa vas vse skupaj pozdravim iz mrzle Minnesota.

Naši otroci so ga prav veselji. Pravijo, da bi ostal saj do junija, da se bodo bolj dolgo drsali. Kaj hčemo, mladina je neumna in ne ve, kaj govori.

Porok pri nas ne bo nič. Kot izgleda bomo zopet ploh vlekli. Tonetu s hriba bi svetoval, da bi sem prišel po eno punco, ker imamo jih mnogo in ne grdih in slabotnih. Tunc, kar sem pridi, boš si izbral takšno, kakoršno beš sam hotel. Pri nas so vsa dekleta zdrava in rdečih lic. Ne vem, če je v Minnesoti katera jetična, ker so vse tako lepe barve kot jabolko. Kdor izmed fantov po Ameriki ne more dobiti lepe in zdrave družice, naj le sem pride, da se sam pre-

Elcorski narečnik.

VESELICE V GREATER NEW YORKU

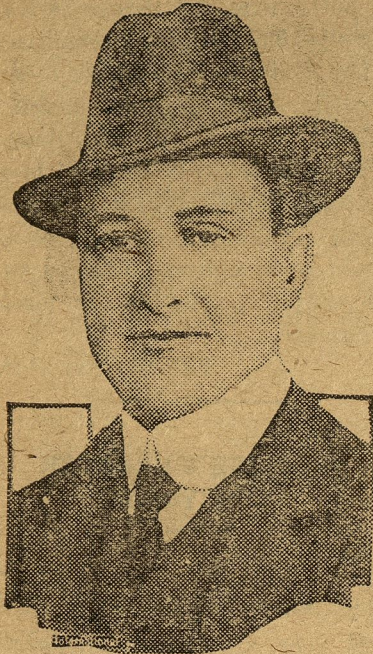
- 19. februarja šaloigra “Danica” na 62 St. Marks Pl., New York, N. Y.
- 26. febr. veselica dr. sv. Jožefa na 92 Morgan Ave., Ridgewood, L. I.
- 26. februarja zabava “Slovana” v Kočevskem domu na 657 Fairview Ave., Ridgewood, L. I.
- 27. februarja zabava z igro pev. in dram. društva “Domovina” na 62 St. Marks Pl., v New Yorku.

FRANK REICHMANN
Vsake vrste meso vedno sveže.
Domače kranjske klobase.
606 FRESH POND ROAD, RIDGEWOOD, L. I.
Naročila se dostavljajo v stanovanje.
Govori se slovensko.

Vabilo
na
VELIKO MAŠKARADO
katere priredi
SLOV. PEVSKO DR. “SLOVAN”
na **PUSTNO SOBOTO, 26. FEB. 1927**
v **Kočevskem Domu**
657 FAIRVIEW AVENUE, RIDGEWOOD.
ZAČETEK OB 8. URI ZVEČER
ZA NAJBOLJŠE NAGRADE SO DOLOČENE ŠTIRI NAGRADE V ZLATU
Da bo deločevanje nagrad nepristransko, bodo za sodnike določeni poleg predsednika in tajnika “Slovana”, tudi trije sodniki iz navzočega občinstva.
Kot posebnost te prireditve bodefa “pomarančni” in “krofov” ples, pri katerih volijo ženske. Katera bo najbolj pridna in dobila največ pomaranč, dobi še posebej nagrado v zlatu.
O D B O R.

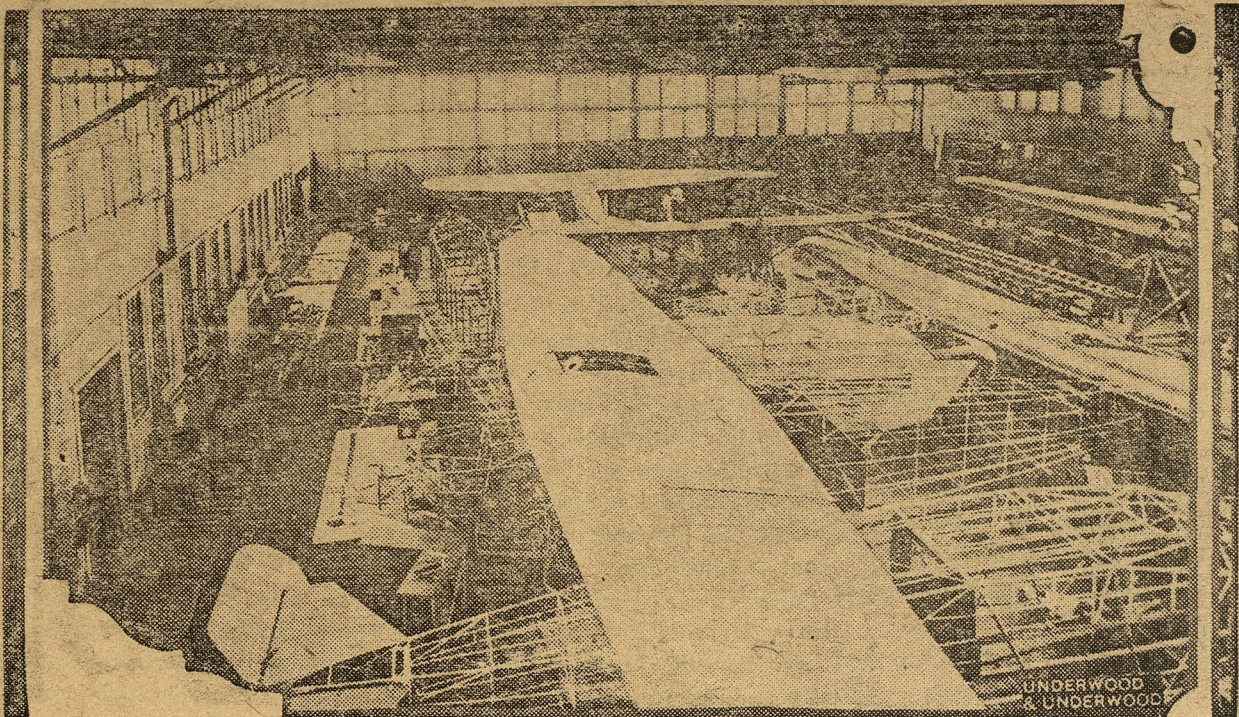
French Line
Compagnie Générale Transatlantique
HAVRE
FROM COVERED PIER TO COVERED PIER
ŠEST DNI PREKO OCEANA
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
“FRANCE” 19. februarja — 12. marca
“PARIS” 26. februarja — 23. aprila
NAJKRAJŠA POT PO ŽELEZNICI. VSAKDO JE V POSEBNI KABINI Z VSEMI MODERNIMI UDOBNOSTMI.
Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.
Zajemljive si prostor za prvo vožnjo notega velikana
“ILE de FRANCE” 2. julija 1927
Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali:
FRENCH LINE — — — — — 19 State Street, New York

BIGAMIST IN MORILEC

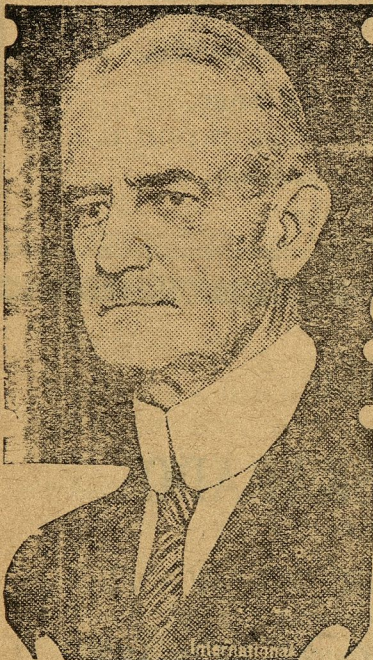
William N. Coffey, star 50 let, se nahaja v ječi v Madison, Wis., ke rje priznal, da je usmrtil svojo drugo ženo Hattie Sherman Hales, katere je poročil v septembru lanskega leta, čeprav je bil že poročen. Potem ko jo je umoril, je njeno telo razkosal in sežgal. Svoje dejanje je priznal.

IZDELOVANJE TRGOVSKIH AEROPLANOV

V Fokker napravah v Hasbrouck Heights, N. J., izdelujejo v veliko število aeroplanov za poštni urad Združenih držav. Aeroplani bodo prevažali pošto po vseh Združenih državah in tudi v Montreal v Kanadi.

EINSTEINOVA TEORIJA

Profesor Charles L. Poor s Columbia vseučilišča v New Yorku je na zborovanju ameriške družbe za povzdigo znanstva v Philadelphiji dokazal nekatere pogreške Einsteinove teorije o odbijanju svetlobe.

VSE HČERE SO VIDELE INAVGURACIJO OČETA

Ko je bil John G. Richards zaprisežen kot governer države Caroline, je bilo pri slovesnosti navzočih poleg njegove žene devet njegovih hčera, katere je videti na sliki.

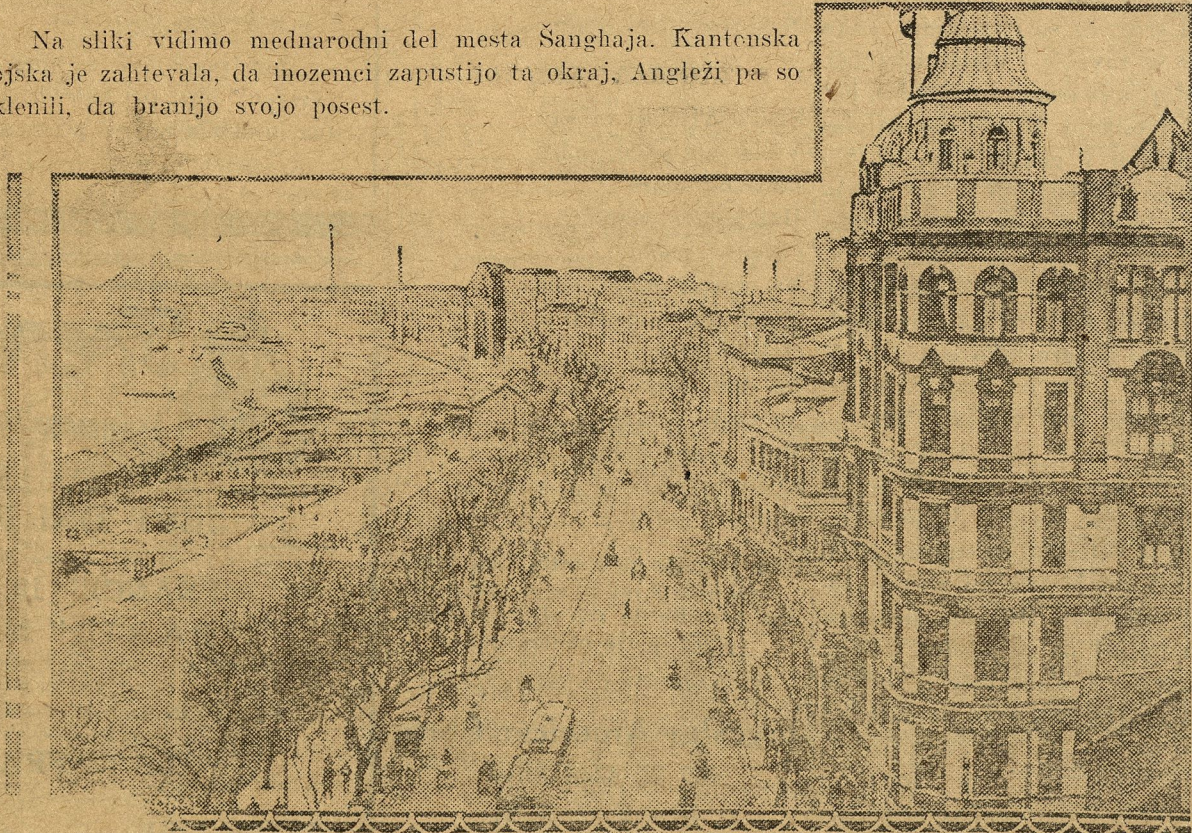
ODLIKOVAN ZRAKOPLOVEC

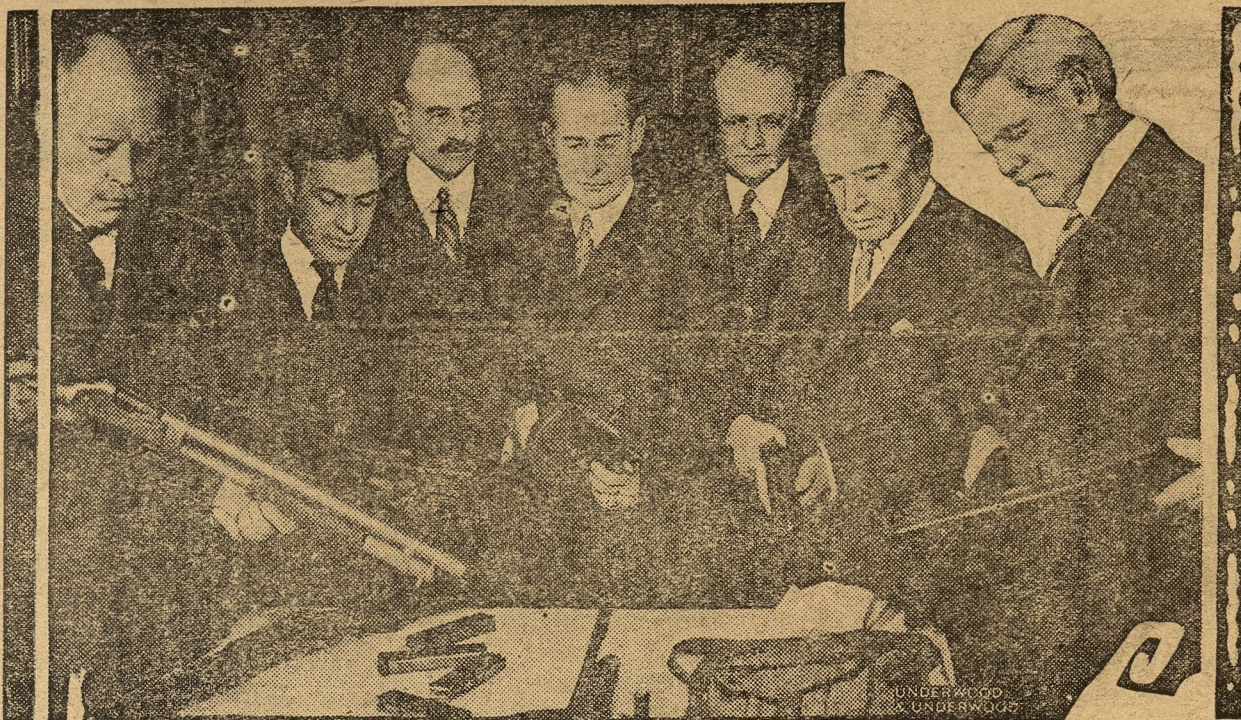
Poštni letalec Shirley J. Short, katerega kaže gorenja slika, je bil odlikovan s Harmonovo trofejo za leto 1926. Short je letel 2109 ur ponoči in podnevi brez kake nezgode in je bil v svoji vožnji vedno točen.

ŠANGHAJ, POZORIŠČE VELIKIH BOJEV

Na sliki vidimo mednarodni del mesta Šanghaja. Kantenska vojska je zahtevala, da inozemci zapustijo ta okraj. Angleži pa so sklenili, da branijo svojo posest.

KOMISIJA ZA PREPREČENJE ZLOČINOV

Na konferenci narodne zločinske komisije v Chicagu je bilo za stopanih nad trideset mest v namenu, da najde način, kako preprečiti zločincem, da ne bi mogli dobiti revolverjev in zlasti ne strojnih pušk. Na sliki je videti zastopnike raznih mest, ki pregledujejo orožje, ki je bilo vzeto roparjem. V sredini je Newton D. Baker, ki je bil vojni tajnik v Wilsonovem kabinetu.

NEVESTA DUHOVNA

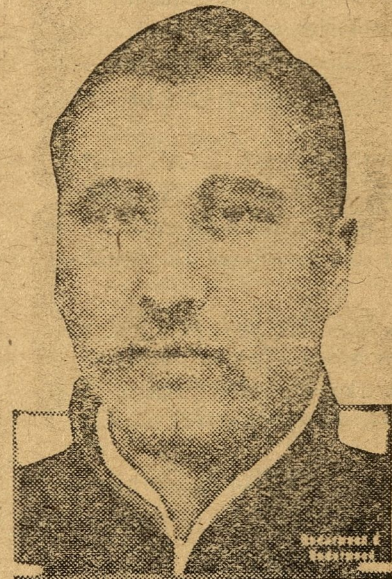
Prebivalci mesta Marceline, Mo. so bili pred kratkim razočarani, ker je nenadoma izginil katoliški duhovnik iz župnije sv. Bonaventure D. V. Downey. Ob istem času je tudi izginila hčerka premožarja Miss Maude Myers, ki jo je videti na sliki. Preiskava je dosegla, da sta bila poročena v Chicagu, odkoder je župnik Downey poslal svoji župniji svejo odpoved.

NAJDENJE UMORJENE ŽRTVE

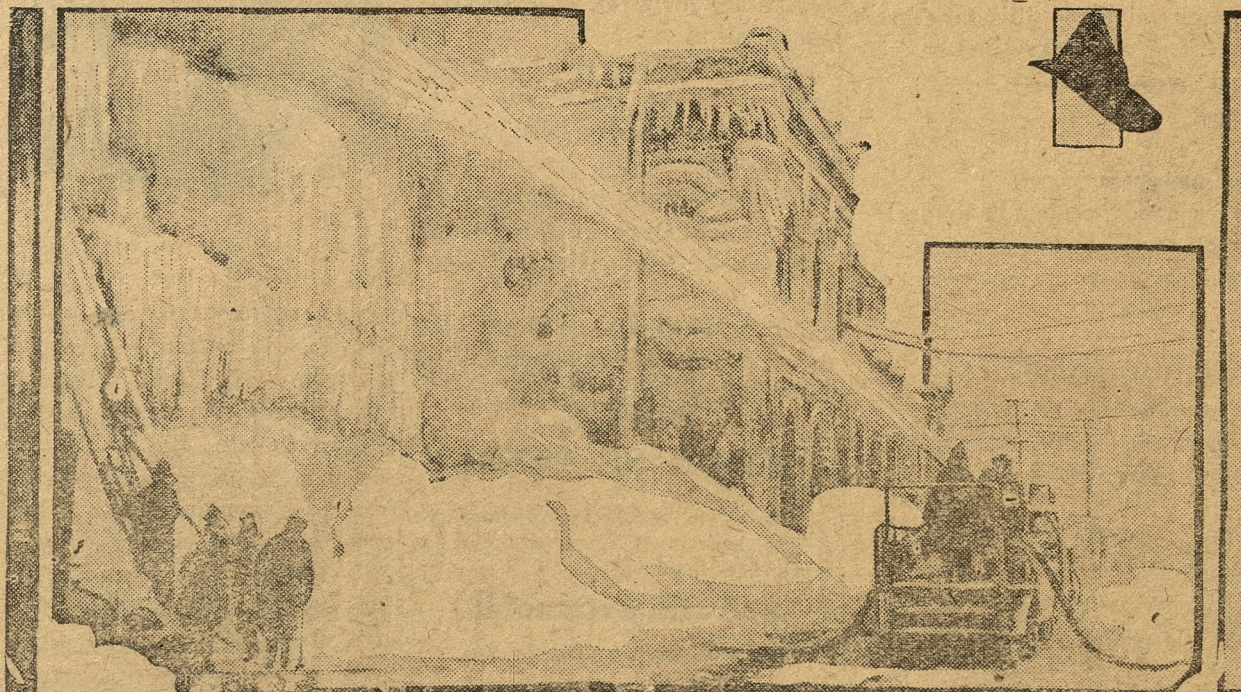
William N. Coffey se je v Platteville, Wsi., poročil z Mrs. Hattie Hales, dasi je že imel eno ženo. V prepiru jo je umoril, jo razrezal na kose in jih razmetal po gozdu. Ko je bil aretiran, je priznal svoj zločin. Oblasti so ga vodile v gozd, kjer je pokazal kraje, kjer so bili raztrešeni posamezni udje.

POVELJNIK KANTONSKE ARMADE

Na sliki vidimo generala Čen Čiung - Minga, poveljnika južne kitajske armade, ki zmagovito prodira proti severu. Čen je najbolj poznan kitajski militarist.

VELIK POŽAR V ROCHESTRU, N. Y.

V Rochester, N. Y., so se ognjegaseci dva dni trudili, da bi po gasili požar v poslopju Upton Cold Storage Co. Stene so bile po krite z ledom in dim je omamlil 30 ognjegasecev.

GOZDARSKI TEDEN

Ameriška družba za ohranjenje gozdov je izdala knjigo, ki ima namen spodbuditi ljudi, da varujejo gozde. Na sliki je učiteljica Miss Dorothy Brall s knjigo o gozdarstvu.

Stopinje v slov. literaturo.

KALJ MATJAŽ

Anton Aškerc.

"Kadar bo kralj Matjaž kraloval,
onda bo kmetič dobro kmetoval."
Nar. pesem

Končan je boj. Premagani,
pobiti divji so pesjani.
Ko snoplje za ženjicami
ležijo mrtvi na poljani.

Pred svojimi junaki prvi
je stari kralj Matjaž se bil;
najhrabrejši iz vseh je z mečem
sovražnike podil kosil.

In kar jih ni popadalo
pesjanov drznih v bitvi strašni,
beže domov čez drn in strn
ko zajci skekonogi plašni.

"Ura, ura!" ko grom se ori
krik. . . "Živel, živel kralj Mat-
jaž!"

Ura, rešitelj domovine,
junaški vojskovodja naš!"

A kralj Matjaž — kje je, kje je?
Borilec ke je zmagoviti?
Kje starček slavni je sedaj?
Kje konj njegov je bliskoviti?

Pa iščejo ga po bojišču
in tekajo na vse strani
po taborih in po šatorih —
nikjer ga ni, nikjer ga ni!

Ubit nemara? — Ali kje?
Kdo videl pasti je Matjaža?
In med mrliči išče ga
tri dni in tri noči že straža.

In brez Matjaža se z bojišču
povračajo domov sami;
ne ukajo gredoč junaki,
solze rosijo jim oči.

In nihče ne verjame jim,
da kralj Matjaž je padel mrtev
za domovino svoje tam
na polju kot junaška žrtev.

Povsod se iščejo Matjaža
in prepotujejo ves svet
častitelji njegovi vneti;
sto iščejo ga dolgih let.

Pesjanov pa čimdalje več
se vtihotaplja v domovino
in kar čez noč podjarmijo
vso krasno si Matjaževino.

Kdo naj jo brani? Ni ga kralja
pogumnega, pa ni ga več!
A na Ostrogu staroslavnem
pesjanov gospoduje meč.

Le za pesjane zdaj velja
v deželi stara še pravica;
Matjaževe rojake pa
čedalje bolj tepta krivica.

Svobodne nekdaž domačine
na tlako goni zdaj tiran
in sužnji jim naklada jarem
na tilnik tujec dan na dan.

*

"Matjaž živi! Matjaž živi!"
Ko blisk raznese se novica
po vsej deželi tisti dan
izve poslednja jo vasica.

S planin triglavskih pride lovec,
pripoveduje, govori:

"Matjaž živi! Jaz sam sem videl
junaka s svojimi očmi!"

Zadremal v gorah sem, zaspal
na kresni večer bil na trati
pod strmo skale. . . Pred seboj
zagledam v snu junaka stati.

Potrka tujec mi po rami,
pomigne mi z roko. . . pa grem
za njim po gozdu v mesečini. . .
Kam vodi me, ne vem, ne vem. . .

Po skali z mečem vdari mož,
po dveri mahne mi neznani —
in sama nama se odpre . . .
V veliki že stojim dvorani.

Oslapel bil bi skoro revež. . .
Svetloba jemlje mi oči. . .
Ko solnce sije luč čarobna. . .
Kako se vse blešči, iskri!

Ko na zrealu nem stojim. . .
Stebrovje belo kamenito.
Podpira pozlačeni strop
in sobo bajno, čudovito. . .

Kje sem? Omamljen od lepote
stojim na mestu ko malik.
Brez sape sem in se ne ganem. . .
Kar me dotakne se vodnik:

"Ga vidiš tam? — Naš kralj Mat-
jaž!"

Pri mizi dremlje kralj. . . V levici
naslanja glavo. Bojni meč
drži junaški svoj v desnici.

In izpod zlate svetle krone
rasto mu kodri sivih las
in brada snežno bela pada
častita mu na tla čez pas. . .

In kralj Matjaža zvesti konj
stoji s prekrasno dolgo grivo;
za boj pripravljen osedlan
tam spi, stoji nepremakljivo. . .

Pa gledam kralja in oziram
ččaran se. . . Pa glej in glej —
dvorana svetla se razširi
ra hip mi pred očmi brez mej!

Vojaški tabor zablešči
se pred menoj. . . Nebroj junakov
ko kipov mrtvih tam stoji
na polju mladih korenjakov!

Vodnik mi reče: "Kadar brada
devetkrat zraste kralju tam
okoli mize kamenite —
tedaj Matjaž zbudi se sam!"

Ker priklopelo je gorje
do vrha pod pesjanom kritim;
dovolj ste let ječali že
pod jarmom, bratje, tujim, lju-
tim!

In kralj Matjaž popne se v sedlo,
potegne meč ko svoje dni. . .
Zatrobi rog — in vstane vojska,
na boj pripravljena stoji.

In ko bi trenil, — kralj Matjaž
z junaki iz Triglava plane
pa na osveto ko vihar
na divje pridrevi pesjane. . .

Pokonei glave! Glej, tu čaka
pod zemljo še rešitelj vaš!

Povej rojakem svojim, lovec,
da ni umrl še kralj Matjaž!"

Kako sem vrnil se in kod
iz čarovite bil votline,
ne vem. . . Na trati svoji spet
prebudil sem se sred planine.

Pa šel sem praviti vam, kje biva
junak nesmrtni hrabri naš;
kje čaka, dokler pride zopet
nam na pomoč naš kralj Matjaž!"

KRJAVLJEVA KOČA

Josip Jurčič.

Krjavelj in Lovro sta prišla do
Krjavljeve hiše, ki jo hočemo čit-
ateljju natančneje prdči oči po-
staviti, nekaj zaradi tega, ker je
takih človeških stanovanj že po-
redkoma najti po Slovenskem, ne-
kaj pa, ker smo te vere, da se je
naš Krjavelj kljub vsem svojim
slabostim in pomanjkljivostim
vsaj kateremu izmed bralcev toli-
ko prikupil, da bo potrpljivo bral
kje in kako je stancval. Ko se je
bil ta mož trdno namenil, da na-
pravi stanovnjake zase, se ni naj-
prvo usedel in mislil, kak črtež
naj bi naredil, po katerem bi po-
tlej skakal, temveč ugozdil je v
zemljo štiri stebre pokončnike, te
prevezal s prečnjaki, utvoril na
vsakem koncu brano in vrh vse-
ga obesil slame; vse to je delal,
ne da bi vedel, kaj bo iz tega
postalo: ali hlev, ali hiša, ali obo-
je. Kakor vsak, ki dela dom, je
želel Krjavelj, da bi hitro izdelal,
pa hotel je tudi, da bi bilo dobro.
Za lepoto mu že ni bilo toliko,
več za gorkoto. Začel je med tra-
movi pokončnjaki zidati ali bolje
prostor zadelavati. Pa dasi se je
ilovnati zid precej hitro vzdigo-
val od tal, se mu je zdelo ven-
dar vse to dolgočasno, zato je na-
ložil v zid panjev, goli, okernih
skal in vsega. Zato še zdaj, ko Kr-
javlja več ni, niso stene gladke.
Streha je bila sicer le ena, pa mno-
govrstna, zakaj Krjavelj je po-
kril nekoliko s slamo, nekoliko z
mahom, nekoliko z deskami ali s
pezdijem, pe vrhu pa je imel na-
loženo kamenje in stara kolesna
platišča, da mu ne bi sapa trga-
la strehe. Ker ni bil postavil v
zemljo nobene kamenite vloge, se
je bila njegova ihšica obesila na
zapadno stran sveta, da je Lovre-
ta, stopivšega skozi duri, jelo skr-
beti, ali si je človek tu življenja v
svesti ali ne.

Še bolj čudne je bilo to stano-
vanje od znotraj, zakaj bilo je tu-
kaj vse v enem: hlev, izba, kuhinjs-
ka shramba in klet. V enem kotu
sta bili privezani dve kozi, v dru-
gem je bilo natovorjeno dokaj čr-
nih piskrev, krompirja, koškov za
smole in druge ropotije. Tam v
zadnjem kotu pa je na slami ležal
deseti brat, Martinek Spak.

POZOR, KDOR SE VOZI!

Priporočam se svojim rojakom, ki
se jim kam mudi, da se obrnejo na

privatni avtomobil

in vsakogar popeljem, kamor želi.

Joseph Paulin

110 E. 1st Street. New York City

SAMOTNI OTOK ABD EL - KRIMA

Junaškemu in premetenemu
voditelju rifskih Kabilov so dō-
ločili Francozi, kakor znano, otok
Reunion za kraj pregnanstva. Zelo
vesel ga ne more biti, kajti kljub
obilici palm in cvetlic je ta otok
sredi indijskega oreana vendar
le strašno samotni. 400 milj juž-
novzhodno od Madagaskarja leži
otok, ki v pravem pomenu besede
sanja in spi. V "metropoli" to je
mesto San Denis, ki šteje 25.000
prebivalcev, ni po osmi uri zve-
čer videti živega bitja na ulici. —
Gotove manjka živahnemu Mar-
kancu razvedrila v tako samotnem
kraju. Reunion je kompaktna ma-
sa vulkanskega gorovja. Ker pa
manjka dobrih pristanišč, paro-
brodi tu ne pristajajo in kaj naj
bi tudi iskali? Življenje je precej
drago. Na otoku pridelujejo tudi
sladkorni trst, vaniljo in kakao.
Veliki nasadi se razprostirajo po
gorskih pobočjih, ki so last bogat-
ih pariških trgovcev, katerih pa
je le malokdo otok kdaj videl. Tu-
di rum se na Reunionu producira,
zato igra med domačini alkohol
precejšnjo vlogo. Vsega prebival-
stva je 170.000. — 60.000 je za-
morecev. Nekaj dobrega pa ima ta
otok, namreč da tu ni kač ne po-
gan, ravno tako je otok brez nad-
ležnih žuželk. Na drugi strani pa
so tukaj doma močni viharji in
ob obrežju nevarna mrzlica. Ra-
zen St. Denisa so na otoku še štiri
mesteca, ki imajo vsa imena po
svetnikih. To so St. Paul, St. Pie-
re, St. Benoit in St. Andre. Mala
železnica veže ta mesteca z glav-
nim mestom St. Denis. Upravno je
otok francoski department ter poš-
ilja dva poslanca in enega sena-
torja v pariški parlament.

ZAHREBTNA BOLEZEN

Influenca je zahrbtna. Zdravi
zapustite svojo hišo, veseli in brez
skrbi, toda nekje v zasedi čaka na-
vas zahrbtna bolezen in domov se
vrnete s kalni boleznimi v svojem te-
lu. Ako čutite kake znake,

zapustite delo, ostanite v gorki po-
stelji in imejte odprta čreva! Tri-
nerjevo grenko vino je izborno
zdravilo v ta namen, zato ga ved-
no imejte v svoji hiši. V tej deže-
li je brez števila družin, ki tako
delajo celo leto. Mrs. G. H. Kin-
caid nam je pisala iz San Felipe,
Tex., 14. januarja: "Brez Triner-
jevega grenkega vina nismo mogli
biti". Dobite ga v lekarni, vpra-
šajte pa tudi za Triner's Cold Tab-
lets (30 c.) in Triner's Cough Se-
dative (mala steklenica 25, velika
50 c.) kajti vse to je velika pomoč
v teh dneh.

Our American Generation

PARIS SHOWS ENTHUSIASM FOR THE SHORT JACKET ENSEMBLE

NEARLY every couturier in Paris is exploiting the short jacket theme for midseason and early spring. For immediate wear the velvet jacket with wool checks or plaid for the skirt is the outstanding idea. So interesting have compose costumes of skirt and jacket become, Paris predicts a tremendous vogue for them with the arrival of spring.

Appropriate for the present is the velvet jacket with contrasting skirt, and for later on satin is appointed to take its place. Types such as are shown in the picture are being highlighted by Parisian stylists. Seen at Longchamp was this sports talleur of black satin shown to the left. The jacket is cut along very soft and feminizing lines. The fact that the skirt is enriched with bands of velvet, shows how loathe is the designer to absent this beloved fabric from the style program. Which leads to an interesting bit of information, namely

that midseason frocks of both cloth and silk retain velvet as a trimming.

Navy blue suede cloth is the chosen medium for the jacket pictured to the right. Here, too, is the trend of the vogue forespoken, for navy blue is down on the calendar of coming color events. The skirt is plaited in navy and beige.

Molyneux carries out the jacket costume in velveteen posed over woolen in matching color for the skirt, adding to this a jumper of rich brocade, thus creating an afternoon costume rich of fabric, and adaptable to varied occasion. Thus again does the short jacket mode involve a new style movement, namely, that of the blouse. All signs point to a coming season wherein the blouse will be of outstanding importance.

As for the short jacket, not only is it the personification of youth, but its possibilities are endless.

JULIA BOTTOMLEY.

(©, 1927, Western Newspaper Union.)

Electric Power to Be Biggest Factor in Bringing About Five-Day Week

By WILLIAM GREEN, President A. F. O. L.

THE five-day week is not only practicable, but necessary if the wheels of production are not to be stilled by a glut of goods that no one has time to consume.

As steam revolutionized our industrial processes so we find electric power is working a greater transformation. As the amount of electric power supplied in industry is increased in like proportion, efficiency and productivity is increased. Though silent and unseen, electric power is the greatest agency making for the establishment of the shorter work week in all lines of industry.

Forward-looking employers have sensed the coming of this reform and are prepared to accept it as a logical development and the class which clings stubbornly to the old must yield as they were forced to by the eight-hour movement.

Stern necessity of balancing production with the ability to consume will force the change. Furthermore, it must be made methodically in those industries that are ready for it. The building industry has been a leader in the shorter work day movement, and by use of modern tools is likely to make still more efficiency possible.

The best evidence that the reform is possible is that it has already been accepted by progressive employers to a much large extent than is generally known.

DADDY'S EVENING FAIRY TALE

by Mary Graham Bonner
COPYRIGHT BY WESTERN NEWSPAPER UNION

THE CITY ROOFS

"We're going to give a great many parties this year," said the city roofs.

"We're going to begin these parties at the very beginning of the season just as other people do.

"We're going to have snow parties and rain parties and we're going to have late autumn parties, and we're going to have early spring parties.

"In fact we're going to keep right in season with our parties."

There were a few roofs that were very close together as city roofs are apt to be.

They were discussing their plans together, too.

"Of course," said the first roof, "the snow parties will be the best.

"They will be such fun. We'll invite them all to come.

"To be sure, snow has fallen on the roofs in the winter but we've never thought so much about it before and so it hasn't seemed like a party.

"You've got to think in the spirit of a party to make a party."

"Yes," said the second roof, "and then it will be fun, too, when they shovel the snow off the roofs, for it will seem like a very jolly game."

"When it rains," said the third roof, "we'll have jolly parties, too.

"The rain will jump and skip and play and race and spatter and make such nice attractive sounds.

"Oh, the rainy roof parties will be great fun."

"I think," said the first roof, "that I will like the autumn parties, too.

"Of course, we're too high up to hardly ever have a leaf get up here.

"But now and again it has happened. And that is such an excitement for us. We'll be always hoping

It Isn't So Thrilling.

that will happen and we will be looking forward to it.

"It will almost be like exploring when one does not know what one will find and yet when one can think and hope and dream so much.

"It will be very thrilling if a leaf ever does blow up."

"And what a good time we will give that leaf. We'll chase it about and blow it about and it will have a fine time," said the second roof.

"I think," said the third roof, "that I will like our spring parties, too.

"The families will come up and get everything nice and fresh and ready for the spring.

"Of course, maybe it isn't so thrilling to have rugs shaken out over one, and yet I rather like it.

"It's rather fun to see the dust fly out and I like all the getting ready and getting spruced up and getting fixed up for the spring.

"We will have rather plain parties for a while in the spring when we're getting cleaned up and all—but it will be nice to have the soft spring breezes blowing over us and to see the people who come up and, by the very tone of their voices, show us how differently they feel!

On, yes, there will be something nice about our spring parties, too.

"I know I will like them," the third roof said again.

"Oh, they'll all be fun," said the second roof.

"They'll all be fun," said the first roof.

"Except—" and all the roofs spoke together for they had thought together the very same thought at the same time—"except—" they repeated, "it won't be so much fun when there is soot—but then, what would playing and parties be like if they were all so clean? The city roofs would otherwise not feel natural and at home at all—and certainly the city roofs must feel at home when they are at home!"

Baby Entertains Itself

Agnes was proud of her three-day-old brother. Aunty came over to see him and pleasantly remarked, "You're fond of brother, aren't you, dear?"

"Yes, indeed!" enthusiastically answered Agnes. "He's such a good baby; he just stays in his crib and entertains himself with crying or sleeping."

Fellow Static

"Did you hear me play over the radio last night?"

"Yes, but who is the fellow static who sang with you?"—The American Boy.

Honest Harry

Little Harry was sent to the store for a measuring tape.

Clerk—Do you want a steel one?
Harry—No, of course not. I want to buy one.

Grid Team Boasted of "Three Blind Mice"

Notre Dame had its "Four Horsemen" and Penn its "Four Magicians," but John Carroll university, in Ohio, boasted during the last football season of its "Three Blind Mice."

Pat McDonnell, playing in the backfield, and Bill Herzog and Dick Quinn, who held down the two tackle positions, all were blind in the left eye.

Tex to Lose Title

Prediction by Tex Rickard (shown in the photo) that Sammy Mandell will be one of the four title-holders to be dethroned in 1927 has drawn a reply from the lightweight champion that "Rickard will lose his title of world's champion boxing promoter, too." Rickard forecast that Mickey Walker, middleweight, Pete Latzo, welterweight, and Charley (Phd) Rosenberg, bantamweight, also will yield their mantles.

Humor in satira.

Slab izgovor.

Ona: "Toda, Pavel, vedno mi praviš Lenčka mesto Mici."

On: "Ne zameri, je tako slaba razsvetljava."

Napačno razumel.

"No, kam pa greste z oknom?"
"V mesto ga nesem. Bral sem namreč v časopisu, da ljudje pri današnjem karnevalu plačajo 50 dinarjev za vsako okno."

Nesrečni mož.

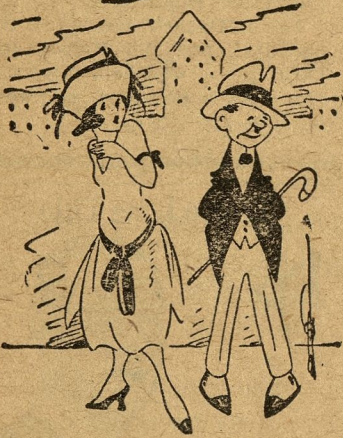
Mož (prišedši domov zelo natrkan): "Stara, vendar že enkrat nehaj zmerjati. Dovolj sem že kaznovan s tem, ker te dvakrat vidim."

Ima prav.

Učitelj: "Kako je dvojina besede otrok?"

Učenka: "Dvejčka."

Nepričakovano.

Žena bi jako rada izvedela od svojega moža o neki stvari, katero je varoval kot svojo največjo tajnost. Končno pravi mož: "Ali znaš molčati?"

"Kot grob".

Mož: "Dobro, potem molči in ne vprašaj več."

Časnikarska rasa.

V angleških listih leta 1826 je bilo čitati naslednjo novico:

"Dr. Hotham je na ledeniku Sv. Gotharda pod debele ledeno plastjo našel popolnoma ohranjeno moško truplo. Zdelo se mu je, kot bi bil mož pred malo časa zmrznil. V bližnji gorski koči se mu je psrečilo truplo ctajati in ga oživiti. V splošno presenečenje je zmrzli mož povedal, da je starinoslovec Roger Dodsworth, da je bil rojen leta 1619 in da se je leta — 1650 na potu iz Italije ponesrečil. Dodsworth je popolnoma okreval, samo tožil je, da ga bole noge, kar pa ni nič čudnega pri človeku, ki je star 207 let!" — Ali pa so čitatelji leta 1826 to novico verjeli?

Prijazen.

Ona: "France, kaj ne, ljudem beva kar le mogoče malo pokazala, da sva na ženitovanjskem potovanju."

On: "Dobro; takoj lahko vzameš in nosiš kovčke."

V poulični železnici.

Uljuden gospod vstane s svojega sedeža v vozu poulične železnice, da napravi prostor stoječi gospej. Na prostor pa takoj sede nek možki.

"Oprostite, gospod, svoj prostor sem odstopil gospej."

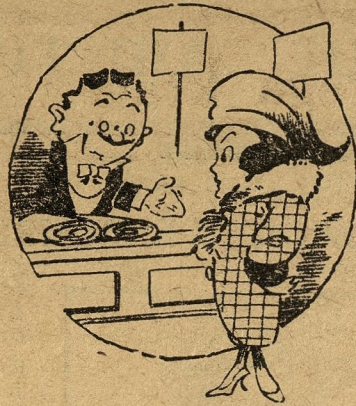
"To je vse v redu; gospa je moja žena."

Mlada sreča.

Mlada žena peče potico. Po cellem tsanovanju že diši in ko pride mož pravi žena vsa obupana: "Kaj naj napravim, potica se žge in po kuhinjski knjigi se mora še deset minut peči."

Vzrok za ločitev.

"Rada bi se ločila od svojega moža, gospod sodnik."

"Kak vzrok imate za to?"

"Ker sem poročena."

V šoli.

Učitelj: "Zdaj bomo napravili nekaj stavkov, v katerih bomo rabili zaimke, jaz, ti, on itd. Ako n. pr. reče oče: "Jaz grem ven", kaj bo rekla mati?"

Učenec: "Ti ostaneš doma!"

O, tako!

Včeraj sem Vas videl v gledališču z neko gospo. Ali je to vaša žena?"

"Getovo, toda ji ne smete povedati."

Otročja usta.

Dvanajstletni deklici je bilo povedano, da bo njena teta dobila dete. Kmalu nato pride k teti in pravi: "Kako se že veselim na otročiča! Ali stric že tudi ve?"

Samo pes.

V voz stopi gospod in postavi na polico kovčeg. Med vožnjo kapljica na njegovega soseda. — "Whisky?" vpraša sosed smeje. "Ne, pes."

Lepa pleša.

"Odkod imate tako lepo plešo, gospod Krajšek?"

"Od premučnega dela z glavo. Deset let sem namreč potoal in razglaševal in prodajal zdravilo proti izpadanju las."

Gospod profesor.

Profesor Koželj stopi v poulično železnico. Mala deklica vstane in mu ponudi prostor.

"Hvala lepa, kako pa se pišeš?"

"Anica Koželj, papa."

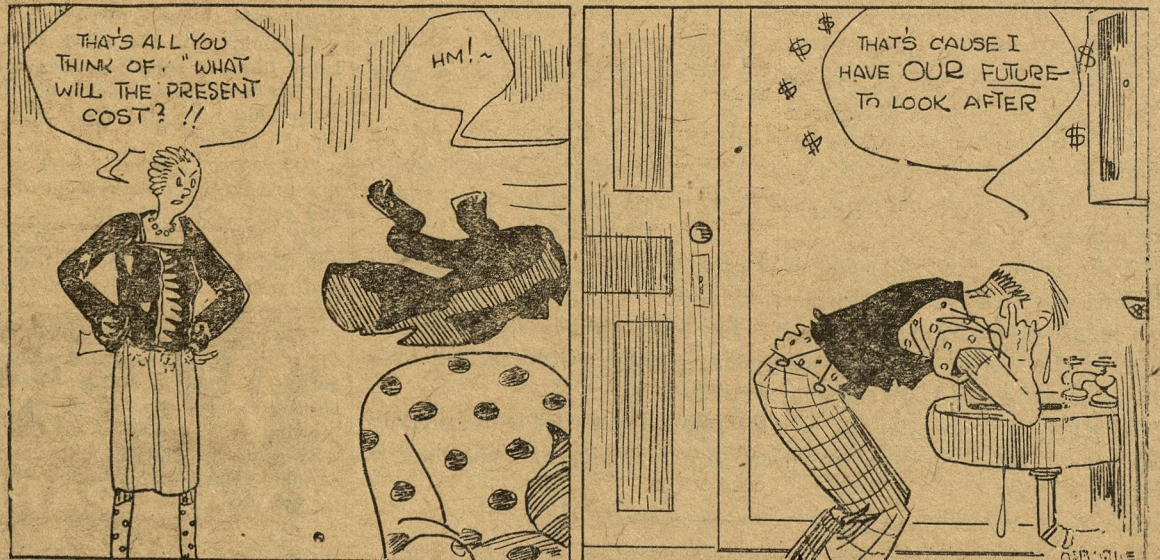
Ničla.

Pri Kordišu zvoni zvonec ob pol enajstih ponoči. Ko Kordiš odpre vrata, stoji pred njim njegov sosed Zabret in ga prosi: — "Moja žena že spi, zato te prosim, da napišeš na listek, da sem bil ob pol 11 doma."

THE FEATHERHEADS

The Time Element

Vesti iz starega kraja

Težka avtomobilska nesreča v Guštanju.

Dne 14. januarja je mesarski obrtnik Kuhar iz Slovenjegrada odpeljal nekaj svojih izdelkov s svojim tovornim avtomobilom v Prevalje. Ž njim je bil tudi mehaničarski pomočnik Srečko Štrauninger. Vračal se je prazen ter je naložil nekaj zancev, ki so baš hoteli v Slovenjegradec. Na ostrem ovinku pod gradom v Guštanju je, hotoč se ogniti vozu, ki mu je privozil nasproti, zavozil nekoliko preveč na elvo ter zadel z vso silo v železni električni transformator, kjer se je avto odbil ter odletel v nasproti stoječi brzojavni drog. Kuhar je sicer spoznal nevarnost, a na ledeni cesti mu je bilo nemogoče pravočasno ustaviti avto, ker je zaviranje bilo brezuspešno. Udarec je bil tako silen, da je cela karoserija s potniki vred padla na tla. Dočim so drugi pretrpeli le nekaj manjših prask in dosti strahu, je Kuhar udaril z glavo z vso silo ob volan ter si je razbil nosno kost, poleg njega sedeči pomočnik pa si je zlomil nogo v stegnu. Na mestu nesreče se je takoj zbralo nekaj ljudi, ki so ranjence za silo obvezali ter jih z večernim vlakom odpeljali v bolnišnico v Slovenjegradec. Očividci trdijo, oda je še čudo, da pri tem silnem karambolu ni bilo večje nesreče.

Nesreča.

V mariborsko bolnico so pripeljali od Sv. Lovrenca na Pohorju drvarja Alojzija Pavliča. Pomagal jet pri drči za spuščanje hloedov v dolino. Ker je bil nepreviden, ga je deblo zadelo v nogo ter mu jo zdrobilo.

Fonočevanje s smrtnim izidom

Za pijančevanjem je po Slov. Štajerskem največje graje vredna razvada ponočevanja, ki tolikokrat končava s pretepi in poboji. V soboto 15. januarja se je zbralo 18 fantov iz vasi Savci, župnija Sv. Tomaž pri Ormožu, in so šli na ponočevanje v sosedno župnijo Mala nedelja. Med Sovčani in Malonedelčani je prišlo do običajnega prerekanja in domači fantje iz vasi Moravci so se postavili izziivačem iz Savci po robu. Moravski fantje, katerih je bilo le pet, a so bili oboroženi, so nadvladali Savčane, ki se niso dolgo hoteli umakniti. Padel je nesrečen strel, zadel Franca Rakuša iz Savec, ki je bil vodja savskih fantov. Ko so videli tovariši, da je strel smrten in da zadeti ne bo nikdar več vstal, so ga odnesli mrtvega na dom, odkoder je bil odšel zdrav. Bridek udarec za starše, ko so videli svojega sina mrtvega.

Leto 1927 v znamenju samomorov.

Dne 21. januarja ob 18. uri se je vračal železničar Ivan Prosen domov po železniški progi proti Dravljam. Blizu barak sredi polja je z grozo opazil, da leži na tračnicah človeško truplo brez spodnjega dela. Truplo je bilo zavito le v srajco. Na drugi strani trač-

nic pa je opazil spodnji del telesa, malo nižje pa je ležala suknja. Obvestil je takej policijsko stražnico, ki je obvestila policijsko ravnateljstvo. Prispela je takoj policijska komisija pod vodstvom policijskega zdravnika dr. Avramoviča, ki je ugotovila, da je gorenjski vlak prerezal truplo čez polovico. Ugotovilo se je, da je samomorilec 15letni deček Anzelm Ribnikar, ključavničarski vajenec.

Pod vlak se je vrgel najbrž radi tega, ker mu je njegov mojster odpovedal službo ter se je bal kazni doma.

To je že šesti poskušeni samomor v novem letu ter četrti, ki je uspel.

Pred novim preganjanjem slovenskih učiteljev.

Ministra Gentile in Fedele sta vzela kruh 400 družinam slovenskih in hrvaških učiteljev na Primorskem. Dne 31. decembra leta 1926 je minister Fedele podpisal nadpetdeset odpustnih dekretov. To vam je bilo delo! Minister Fedele je zmagovito pobil vse ki so mu očitali, da ni pravi fašist. A gospod minister hoče novih lavorik.

Iz Rima prihaja vest, da pripravljaja neumerni Fedele odlok, s katerim bo dana prosvetnemu ministru možnost, da poljubno premešča tudi med šolskim letom iz enega mesta v drugo in tudi iz območja enega šolskega oskrbnika one učitelje, ki bi utegnili ovirati redno poslovanje šole. Proti takim premestitvam ne bo dovoljena pritožba.

Odlok je namenjen Slovanom in samo Slovanom. V smislu dosedanje šolske uredbe ni mogel prosvetni minister premestiti učitelja iz območja enega šolskega nadzornika v drugo. Tako na primer ni bilo mogoče premestiti slovenskega učitelja s Primorskega, ki ga upravlja šolski nadzornik v Trstu. Minister Fedele si sedaj pripravljaja nov zakon, da bo lahko zagnal ubogo čredo slovenskih učiteljev, ki je še estala na Primorskem, dol v Italijo. Umevno je, da pojdejo vsi, kakor so šli železničarji, sodniki in drugi državni uradniki. — Slovensko ljudstvo mora ostati brez "agitatorjev".

Oče 1000 dinarskih falzifikatov najden.

Dne 26. in 27. novembra lanskega leta so razpečavali Alojzij Tomanič, Josip Znidarič, Vincene Gaber in dve ženski ponarejene tisočdinarske bankovce po Prekmurju in po okolici župnij: Mala nedelja in Sv. Tomaž. Ti falzifikati so idealni zelo slabo, nerodno in z roko tako, da se jih spozna kot ponarejene takoj na prvi pogled. Zgoraj omenjeno družbo je žandarmerija aretirala in ti so izpovedali, da je oče teh falzifikatov neki Alojzij Ravšl iz Rucmanev pri Sy. Tomažu pri Ormožu, ki je pa po aretaciji svojih pomočnikov izginil neznan kam.

Za izselitev Alojzija Ravšla se je posebno zanimal šef maribor-

ske poileije nadsvetnik Kerševan. Natančneje poizvedbe za Ravšlom so dognale, da ga zasleduje šentlensko sodišče radi falsificiranja, belgrajski policijski glasnik radi goljufije in sploh je bil ta človek že večkrat predkaznovan radi raznih deliktov.

Poizvedbe nadsvetnika Kerševana so prodrle tudi na Dunaj in od tamkaj je dospelo obvestilo, da je tamošnja policija zaprla nekega Ludovika Jaroslava Roessler. Po lastni izpovedi je ta Roessler rodom iz Hodoša v Prekmurju in je ob priliki zasedbe Prekmurja po našem vojaštvu, iz zasede ustrelil enega jugoslovanskega kapetana, poročnika in narednika. Drugi dan po tej izpovedi je Roessler vse tajil in preklical ter rekel, da se piše Ludovik Anton Johann plemeniti Roswadowsky rodom iz Hodoša v Prekmurju in je bil zadnjič v zaporih v Zuerichu. Dunajska policija je poslala v Maribor tudi slike Roesslerja ali Roswadowskega in odtiske prstov.

Ko je svetnik Kerševan pregledoval te razne poizvedbe, je uganil, da je ta na Dunaju zaprti goljuf obakrat izpovedal, da mu je ime Ludovik in se pri obeh izpovedih začelja njegovo ime s črko R. Ludovik in Alojzij se glasi v francoščini enako in takoj je bil g. nadsvetnik pri pravilnem sklepu, da gre v tem slučaju za falsifikatorja Alojzija Ravšla, ki je na svojih raznih hohštaplarskih pohodih in v zaporih spoznal razne kriminalne tipe in sedaj v stiski prevzame njih imena.

Žandarmerija je nadalje dognala, da je v Hadošu res rojen neki hohštapler Alojzij Roessler, ki se izdaja za plemenitega Roswadowskega, je sin čevljarja, a niti nje-

gov lastni oče ne zna, kod se klati njegov sin.

Nadsvetnik je poslal slike goljufa orožnikom malonedelskim, ki so jih pokazali ljudem, ki dobro poznajo Ravšla, in župan Josip Budja in posestnik Janez Filipič sta potrdila, da tri policijske slike ne predstavljajo Roesslerja, ampak Alojzija Ravšla iz Rucmanev, ki je oče zelo nerodno falsificiranih tisočdinarskih bankovcev. Mariborski policijski komisarijat je zaprosil dunajsko policijo za izročitev tega pretkanega goljufa, ki je sedaj razkrinkan in bo prejel zasluženo nagrado.

Slabo poplačana gostoljubnost.

Pred kratkim je srečala v Mariboru stanujóča Ljubljancanka gospa P. svojo sošolko iz Ljubljane Marijo Mueller. Vzela jo je na svoje stanovanje ter jo prenočila. — Naslednje jutro je gospa P. odpotovala na Dunaj. Muellerjeva jo je spremila na kolodvor, po odhodu vlaka pa se je vrnila nazaj na stanovanje svoje sošolke ter ji odnesla kožuhočinasto površno jopico in svilnato plesno toaleta. — Vse skupaj je bilo vredno več tisoč dinarjev. Nato je odpotovala v Ljubljano in Škofje Loko, kjer je izvršila slično tatvino, toda z manjšo srečo. Bila je aretirana in oddana sodišču.

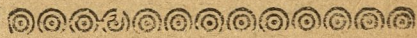

Tel.: Orchard 2432

Mesar

JOHN MELCHNER

priporoča svoje vedno sveže in suho meso ter klobase
16 - 1st Ave. New York, N. Y.

Uspešno zdravljenje kroničnih bolezní pri moških in ženskah z modernimi metodami

POKAŽEM HITRE UČINKE pri vseh oblikah krvnih, kožnih in nervoznih boleznih, pri vnetju kože, kroničnih izpuščajih, razširjenih žlezah, pri živčnih in splošnih oslabeledostih, pri ledicah, odvajanju vode, revmatizmu, pri želodčnih in črevesnih boleznih. Ne glede na to, kakšna je vaša bolezen, ali kako dolgo vas že muči, **JAZ VAM MOREM POMAGATI.**

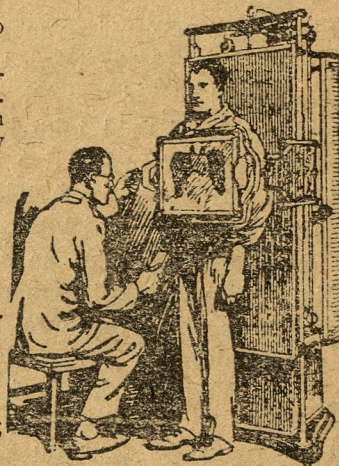
MOJE CENE SO ZMERNE

in pri vsakem obisku vključeno moje osebno zdravljenje. X-Zarki, Preiskava krvi, Wassermannov sistem in Analiza urina. Natančno določevanje bolezní in zdravljenje. Vbrizganje serumov 606 in 914.

NASVETI IN PREISKAVA ZASTONJ

DR. ZINS

špecialist, vstanovlj. pred 28 leti.
110 EAST 16th STREET,
(med 4th Ave. in Irving Place)
NEW YORK CITY
Vsak dan od 9 dop. do 8 zvečer;
v nedeljo od 9 dop. do 4 pop.

WAXGISERS

Reliable Paint Store

WALLPAPER & PAINTS

2342 Myrtle Ave. B'klyn. N.Y. - 3616 Evergreen

SVITANJE

FRAN GOVEKAR.

(Nadaljevanje.)

— Hej, ti si, Lovrenček? — se je ustavil Vodnik. — Raca na vodi, kako si pa došel v Ljubljano? — In položil mu je roko na ramo.

— Na praznem sanitetnem vozu! — je pripovedoval Repič. — Srečo je imel. Hueberjeva pošta ga je pripeljala iz Ubeljskega do Postojne, od ondi ga je vzela s seboj sanitetna kolona do Ljubljane. Fant, vidiš, ta gospod je Valentin Vodnik. Kakor bi nate mislil: Sreča te išče, um ti je dan, našel jo boš, če nisi zaspan! — In dr. Repič se je okrenil k dr. Podobniku: — Da ga čujete, kako zna deklamirati "Zadovoljnega Kranjca" in "Dramilo"! Strela, gospod Prašnikar je znal izvrstno meštrati svoje učence! Ta užitek si morate privoščiti, da nam Lovrenček pove, česa vsega se je naučil pri svojem dobrotniku!

— Dobro, pa nam zadeklamiraj torej! Pri meni v župnišću, — se je smehljaval Vodnik. — Nič se ne boj: rad imam pridne šolarčke. Pa kaj je dejal gospod Prašnikar, ko si ga estavil?

Tedaj je zajokal Lovrenček in ihtel, da se mu je stresalo vse telo.

— Gospod Prašnikar je umrl, — je odgovoril in pojasnil Repič. — Lovro zajoka, če se le spomni nanj. Pretekli teden se je prehladil stari revček v cerkvi med maroderji, dobil pljučnico in v dveh dneh je umrl.

— Naj počiva v miru, blagi starček! — je dejal Vodnik. — Nisem ga poznal, a župnik Wenigar mi je pisal, da je zlata duša slovenska. No, ne jokaj, Lovro! Dobri Bog je poklical gospoda Prašnikarja k sebi v nebesa, da mu poplača ondi vse, kar je dobrega storil na svetu. Ne jokaj! Srečen je zdaj gospod Prašnikar in se veseli, da si našel ljudi, ki se bodo brigali zate kakor novi očetje.

— Da, da, Lovro, nič ne maraj, — je miril Repič dečka in ga ljubeznivo stisnil k sebi. — Ali nisi zadovoljen, da si dobl tako lepo in prijazno mater? In kar dva nova očeta! Strela, če imaš toliko pameti kakor sreče, boš lahko še najzadovoljnejši Kranjec na svetu. No, hajdiva, sinko! Zamenjati morava še tele kvedrovec, potem se preoblečeš in jutri prideva h gospodu Vodniku, kaj ne? Z Bogom!

In dr. Repič je prijel ihtečega dečka za komolec in ga ljubeznivo vodil na drugo stran ceste k čevljarskemu mojstru.

— Ves je izpremenjen, — je dejal Vodnik dalje grede. Kdo bi mislil, da ima ta frivolni veseljak toliko srca za sirote? Zares, kakor pravi oče se vede. Če bi vsak zagrizen samec arvnal kakor dr. Repič!

— Prav bi bilo, — je pritrdil dr. Podobnik. — Ampak dr. Repič je preveč temeljit. Poiskal si

je 'sinčka' in še lepo 'mamico' po vrhu, hehe!

— Vi torej ne veste? Ej, tudi profesor Pelzel je ves zaljubljen v zalo Kalanko, ki se je preselila k dr. Repiču kot gospodinja, — je pripovedoval Podobnik. — Tako ima zdaj Lovrenček, sirota, kar naenkrat mamico in dva očeta.

— Za Boga, Kalankin mož se vendar vrne!

— A ona se baje ne vrne nikoli več k njemu, — je pravil Podobnik. — Pelzel trdi, da so sklenili, da se več ne ločijo, čeprav bi jih trgal ves svet narazen. Tudi Pelzel se je preselil k njim in zdaj so vsi štirje idealna familja.

— Nova pustolovščina, nič drugega! — se je jezil Vodnik. — Ne bo pol leta, a dr. Repič ne bo Kalanke niti poznal več.

— Profesor Pelzel pa zatrjuje, da bi se hotel dr. Repič s Kalanko še danes poročiti, samo če bi se mogel. Saj ste sami opazili, da je ves izpremenjen. O, ta ljubezen! Dr. Repič tiči ves dan le v pisarni in dema ter se ne gane nikamor od svoje gospodinje; a tudi Pelzel že tri dni ni več pijan. Kalanka je kar čudežno izpremenila divja volka v krotka backa.

— Za kako dolgo? — Toda kaj poreče k temu razmerju baron Zois?

Dr. Podobnik se je nasmejajal: — Baron pozna življenje z lastnih izkušenj in skušnjav! Iz svojih lastnih zmag in porazov! Zois razume vse in odpušča vse! Pa da bi obsojali vi, duhovnik, pesnik?

— Pesnik odpušča vse, a duhovnik obsoja vse, — je dejal Vodnik. — Mora obsejati! A obsojati morate tudi vi, ki ste pravnik. Dr. Repič je Kalanu uropal ženo. Ali ne? In ona je prelomila zakonsko zvestobo. Prešestnika sta, torej kazniva po cerkvenih in državnih zakonih.

— Mlada sta in ljubita se! Grešnika, res, a srečna in zavidanja vredna! Mar ne?

— Smilita se mi. Moliti hočem zanju in za bednega Kalana.

Pri reduti jima je prišel naproti dr. Wagner.

— Poslavljam se! — je zaklical. — Že jutri se vrnem v Novo mesto. Dva bataljona graničarjev smo dobili in saniteta je ostavila maroderje brez zdravnika. Coppini me kliče domov.

— Pozdravite mi Novo mesto! — je dejal Vodnik. — Rad se spominjam leta, ki sem ga preživel endi pri svojem stricu frančiškanku Marcelnu!

— Torej Francozov ni bilo v Novo mesto? — je vprašal bivši župan.

— Samo par ur štirinajst šaserjev, ki so patrolirali, — je odgovoril dr. Wagner. Popili so le par bokalov piva in vina ter pojedli par hlebeev kruha. Nato so se mirno vrnili. Glavar Coppini je naravnost navdušen zaradi fran-

coske zmernosti. Pomislite, en gl. in 2 krajeerja je stal Novo mesto francoski poset. Če bi bili domači vojaki tako skromni!

V istem času pa je stopal dr. Repič z Lovrom po Glavnem trgu proti domu, oba otovorjena z zavoji in škatljami, oba srečna in vesela.

Kakor v sanjah je krevsal Lovrenček ob odvetniku in zdelo se mu je, da je v raj. Ali je resnica ali sen? Ali ne spi zopet na klopi ob peči v Premrovovi hiši ter le sanja, da je v mestu hrepenenja? In zopet naj se zbudi na Ubeljskem, sirota, siromaček, hlapče, ki je obsojen ostati neveden in ubog vse življenje?

Toda ne. Resnica je, da je ostal prijazen in veseli felčer Žajbelj mož beseda: poslal je ponj preje, kakor je pričakoval, in mu je naklonil srečo, ki se mu je zdelo nedosežna.

Kar naenkrat je prišel k Premrovu francoski podčastnik s pisnom poštarja Hueberja: general Murat ukazuje, da mora Lovro Čeledin še danes odriniti v Ljubljano; postiljon ga vzame s seboj do Postojne, od ondot pa odpočuje dalje s sanitejci.

Kako se je zakrohotal dobri gospod Premrov, kako je zajokala gospa Premrovova, kako je skočil Matevžek k svoji mami ter se veselil: Jaz pa ostanem vedno pri vas, kaj ne, mama?

In ozmerjal je gospod Premrov svojega sina: — Šleva si, Matevžek! Kmet ostaneš, Lovro pa bo gospod! No, Bog vama daj srečo: kmet in gospod, oba sta koristna, samo če sta pametna in poštena!

Veliko culo Matevžkovih stvari mu je zavila Premrovova gospa, mu potisnila v vsak žep kos kruha, Premrovov gospod mu je izročil tri v robece zavezane srebrne goldinarje, stari postiljon je počil z bičem, zatrobil in pošta se je odmajala.

— Z Bogom! Srečen! Ždrav! Tako je odmevalo za Lovrenčkom ki je jokal in se smejal obenem.

Srečno zamišljen je korakal poleg Lovrenčka tudi dr. Repič.

Da je dobredelnost že sama na sebi sreča, se je prepričal šele te dni.

Kako je bil plitek, lahkomiseln in srčno ubog vse življenje doslej ko je sprejel to siroto. V hipu, ko mu je Lovrenček poljubil roko ter es mu zazrl z očmi, polnimi hvaležnosti in brezmejnega zaupanja v obraz, je začutil dr. Repič:

— Glej, dolžnost mi je, da sem sirotku drugi oče. Slovenski talent je ta deček; dvignem ga, storim izobraženega moža, ustvarim energičnega delavca za kulturo slovenskega naroda! S kulturo osvobodimo Slovence teme in sužnosti, s kulturo jim zbudimo v dušah zavedno ljubezen do narodne svobode. Da, da, Lovrenček, le priden ostani! — mu je dejal ter ga pritisnil nase. — Jaz hočem skrbeti zate, kakor sta skrbela deslej gospoda Prašnikar in Premrov. In gospod postaneš, ugleden, bogat, srečen! Vidiš, prav tak, kakor sem jaz. . .

Tak je bil dr. Repičev sklep in še isti dan se je uveril, da se ne moti. Lovrenček je bil izredno

nadarjen, odkritosrečno zaupljiv in pogumen deček. In bil ga je vesel. In bil je srečen, da se je čutil sameinu sebi ter si očital, zakaj ni storil že davno tako.

In razmišljal je:

— Mamica! Marijanica! je vzklikal dr. Repič, ko je stopil v svoje arzkošno opremljeno stanovanje. — Glej, kaj vse sva nakupila z Lovrom!

Iz kuhinje je pritekla bleda, a smejačočega se obraza in z očmi, polnimi plahe, vrele, a obupno vdane ljubezni.

— Nov klobuk! Nove čevlje! Novo obleko! — je vriskal Lovrenček. — O gospa, kako dober je gospod doktor! — In razgrinjal je zavoj. — Pa gospoda Vodnika sem videl! Za ramo me je držal in rekel, da me bo imel rad. Jutri pojdeva k njemu, gospa.

Dr. Repič pa je ovil Marijanici roko okoli vratu ter ji dejal:

— Tudi nate nisva pozabila, mamica! — in položil je prednjo zavoj.

— O Bog, že zopet! — Kaj vendar misliš? — se je začudila Marijanica, a njene kakor ogle temne oči so se otožno zasmejale. — Koliko si mi že nakupil, a še ne odnehaš!

— Nikoli, Marijanica! — je zatrjeval odvetnik. — Vso svilo, ves atlas, batist, ves muselin bi kupil ter bi te obsul z demanti in biseri, a še vedno bi se zavedal, da je premalo.

In potegnil jo je rahlo v svojo sobo ter ji govoril:

— Žena moja, blazen sem od sreče! Ljubim te, ljubim, ljubim!

— Dragec! — je šepnila ona, sklenila roke, povescila glavo in vzdihnila.

— Zopet razmišljaš. O Bog, pusti vse misli in bedi tako moja, kakor sem jaz tvoj.

— Tvoja sem — moram biti!

— Moraš? Nerada torej?

— Ne, ne, srečna sem. . . Ali vendar: kaj bo, ko se vrne mož?

— Ne dam te! Čeprav se zarotita nebo in peklo, ne dam te, duša moja! Zdaj se je začelo svitanje mojega življenja. Ti solnce moje! Vzidi, ogrej me, ozdravi in prerodi me!

V sosednji sobi so se oglasili koraki. Bil je profesor Pelzel. Nič se ni pošalil, kakor je bila sicer njegova navada. Resno je gledal na ljubimca, pokimal s svojo že nekoliko osivelo, bujno kuštravo glavo in dejal:

— Gospoda Desselbrunnerja sem srečal, gospa. Novico imam za vas.

Marijanica je prebledela in je vzdihnila:

— Moj mož se vrača?

— Nikoli več, gospa! — je odgovoril profesor slovesno. — Svobodni ste zopet!

— Moj Bog, umrl je?

Utonil! Z vsem plavom vred, gospa! Že teden dni je, odkar se je zgodila nesreča. Tam za Krškim nekje. Grozno je. A prestal je. Vaš mož že leži v grobu.

— V grobu! On v grobu, a — jaz. . .

— Nerazumljiva so božja pota, gospa, — je odgovoril profesor. — In vidite, tudi jaz ne dvomim

(Dalje na 15. strani)

SVITANJE

(Nadaljevanje s 14. strani)

da je resnica. Kar Bog stori, vse prav stori!

In profesor se je obrnil ter odšel v kuhinjo.

— Lovrenček, znosi na mizo, — je dejal. — Danes moraš streči ti, zakaj gospa ne more. Saj vendar znaš, dečko?

— Hm, znam, znam! — je odgovoril Lovrenček, si opasal Marjaničin predpasnik in stopil k ognjišču. Ubelska šola se prvič uveljavlja v Ljubljani: Lovrenček je tisti dan sijajno dokazal, da ni živel zaman pri Premrovu in rajnem Prašnikarju.

Nežika Verderberica je dobesnela. Vse ji je šlo narobe. A sedaj bo konec! Kričala bi bila najrajša, a morala se je premagovati; to je bilo najhuje. Kazati se ponižno, užaljeno, ostavljeno, ne, tega za nobeno ceno!

Brez slovesa je izginil iz Ljubljane general Murat. Niti sporočil ji ni, da odrine.

Če bi bil poslal vsaj pobočnika ali kakršnegakoli častnika ali vsaj najnižjega vojaka z vestjo: gospod general mora neutegoma odtoč ter ne utegne priti sam niti za hipec po slovo. . . ne, nikogar ni bilo k nji. Kakor raztrgano rokavico jo je vrgel proč in ne spomni se je pač nikoli več!

Taki so moški. Vsi enaki. In vendar, o njem je mislila, da je ves drugačen. Saj je bila tudi do njegaj vsa drugačna kakor do vseh drugih.

O Bog, mislila je, da je v rajnu, a zdaj je padla nazaj v najčrnejše peklo. Saj si ni ničesar domišljala. Dobro je vedela, da more trpeti njena sreča le kratek čas. Toda upala je: vsaj nekaj tednov, in potem leta večno svežih spominov na dneve, ki jim po njih lepoti in razkošju nemore biti primerne.

V obupni strasti se je premetavala vse nečič po svoji postelji, razpaljena od poželenja in bičana od sle, ki ji jo je vzbudil najkrasnejši mož, kar jih je videla na svetu; svoje krasne roke je iztezala v temo, hrepeneč, ihteč in z zobmi škrtajoč: — Joahim! Joahim!

Kar videla ga je pred seboj s tistimi njegovimi plamtečimi očmi, kakor bujne črešnje napetimi rdečimi ustnicami, kakor črn baršun gostimi, valovitimi lasmi.

Zaman, zaman! Odjezdil je brez besede ter ji s tem izrazil: Igrača si mi bila, a prav nič več!

In vse je kipelo po njej.

Dr. Repič! Niti njega ni več!

Prejšnje čase, ko se je poigrala s tem, onim. . . k njemu se je vedno iznova vračala. Vedno vesel, vedno ljubezniv in humoren. Vedno temperamenten, je bil lepi mladi elegant najprijetnejši ljubimec. Ničesar si nista očitala, ničesar odpuščala. Niti izpraševala se nista, kaj sta doživela med tem, ko se nista par dni, včasih tudi nekaj tednov videla. Ljubosumnost! Smešno! Ničesar si nista nikoli obetala in ničesar očitala.

A vselej se je zgodilo, da sta se končno našla le iznova, se nasmehnila, si pogledala v oči ter

se razumela. Tako udobna, mirna, tako zakonska je bila ta njuna ljubezen, da sta si v šali često dejala: — Samo cerkvenega blagoslova nama je še treba in stvar bi bila popolnoma v redu. — Ali zdaj je bilo konec tudi z Repičem.

Iz besed svojih gostov je sklepala izpočetka, da se zanima dr. Repič za lepo Kalanko le mimogrede. Prav nič se ni razburjala zaradi nje. Svoboden je! In kar je res: okus ima, kakor vselej. Ali ne bo dolgo, si je mislila, pa se vrne zopet k njej veseli šaljivec in ljubezni željni kavalir. Ko pa je slišala prvič pripovedovati profesorja Pelzla in nato še stražnika Kozlevčarja, je ogorčena poslušnila. Je li mogoče, da bi se vezal resno?

In poizvedovala je in izvedela vse.

In bila je užaljena. Njen ponos je dobil udarec, ki ga ni mogla prenesti.

Beraška delavska žena si drzne izpedrivati njo! Pa da misli dr. Repič kar takole zavreči zaradi takele umazanke njo, najlepšo Ljubljankanko, ki se pulijo aristokratu in generali za njeno ljubezen! Nehvaležnež! Čakajta! To vama poplačam! Obema, pa temeljito!

Prav nič ji ni bilo v tistem hipu za dr. Repiča; nasprotno, celo uverjena je bila, da bi ji bila od razmerja z Muratom zopet k njemu nemogoče. Teda Kalanki dr. Repiča ne privoščiči in njegovo pestopanje je treba osvetiti.

In pripravljala je osveto. Orožje naj bi ji bil Dane in Kalan.

Ko pa ji je prišel Kozlevčar povedat, da je Kalanka iz svoje sobe v Gradišču izginila, ne da bi se bila pri njegovi ženi poslovila vsaj z besede, ter da se je resnično za stalno preselila v dr. Repičevo stanovanje, tedaj ji je odpovedalo vse. Bilo je preveč naenkrat general Murat je odpotoval in dr. Repič je izgubljen za vselej! Francozi so ostavili mesto, krčma zija od praznote, celo obrtniki in mečstri so se preselili v najbližje gostilne, da so lahko že ob deveth doma, le neslani Dane zavija oči sam sameat v krčmi in le večno žejni in lačni Kozlevčar postaja po prazni veži! Konec, — svet se podira!

Bilo je tistega večera, ko je srečala na Glavnem trgu dr. Repiča v spremstvu Lovrenčka, oba otovorjena z zaveji in škatljami. Sedela v svoji spalnici.

Vedela je, da ždi spodaj v krčmi zopet edini Dane ter zija v dur, kdaj se odpro in kdaj se prikaže ona. Prav gotovo ji zopet zakliče: — Torej gospa Nežika, ves večer vas že čakam. Še enkrat vprašam: Ali hočete? Najprej ubijem Repiča, potlej pa pojdem v Novo mesto ter vržem svojo babo v Krko. Ali hočete? Pri moji veri, da me ne bo prav nič pekla vest, samo da končno postanete moja.

In prav gotovo pleše zdajle po veži Kozlevčar ter čaka nje, da ji pove: — Dobrotnica, gospa Verderberjeva! Spet je jezdilo skozi Ljubljano 50 šaserjev in je marširalo sto grenadirjev proti Kranju.

— Neznosno, dolgočasno!

Tedaj se je odločila. In šla je doli ter dejala Kozlevčarju, ki je odprl svoja usta:

— Dobrotnica, gospa Verderberjeva!

— Gospod Kozlevčar, kar nič več ne zahajajte k meni s svojimi poštam! Ne zanimajo me čisto nič več. Vojske je konec, pa je počen lonec. Zbogom!

In stopila je v krčmo ter resnično zagledala ob peči Daneta.

— Torej, gospa Nežika, — je začel.

A že ga je prekinila:

— Prišla sem ti samo povedat: Jutri zaprem Tri gavtrožee!

Ostrmel je:

— Torej, ne razumem. . .

— Ker že prihodnji teden prevzamem kazino in kopalnice na Starem trgu. Danes dopoldne, ko si me došel, sem se pravkar vračala od ondot. Polkovnik Picard je zapodil Schoenbergerja zaradi oderuštva ter sleparij z bankovci ter je ponudil kazino meni. Prevzela sem! Žal mi je, a tja ne boš smel prihajati: le za oficirje in njih dame je kazino. Pa kar izpij in pojdi. Takoj začnemo namreč pospravljati. Samo napotje nam še delaš.

In kakor kraljica mu je pokimaa in izginila.

Niti zbogom ji ni utegnil reči. Z dolgim obrazom se je dvignil in brez besede odšel. Šele na cesti je prišel do sape ter ihtel:

— Torej, torej, ven me je vrgla! Ona, ona! Vrag razumi ženske! Pa kar na lepem: Ajdi, samo na poti si mi! O, Nežika, Nežika, ti boš moja smrt!

In resnično obupan je korakal domov. . .

Verderberica je bila že zopet v svoji spalnici. Na postelji tik nje je ležala Metka, suha in vsa v ognju od vročine, ki jo je že kuhala nekaj dni.

— Margica! je šepetala deklica polglasno. — Mama, tudi ti mi moraš reči le Margica.

— Dobro, Margica! — ji je odgovorila mati. — Ali te boli glava?

— Strašno! Gori mi ves život, — je odgovorilo dete in votlo zakašljalo.

— Hudo si bolna. Ali potrpi, vse bo boljše. V lepše stanovanje se preseliva. — In položila ji je na čelo mrzel obkladek.

— Vse bo dobro, mama, da, je šepetala Metka. — Ah, spet bom zdrava, samo da se vrne bratec — Leon! In gotovo se vrne, kaj ne, mama? Saj se sklepa mir. Vojne bo konec. Kmalu, kmalu pride Leon. . .

— Kmalu. Morda že te dni. Vsega je konec! — je vzdihnila Nežika. — In tudi tvoje bolezn bo konec Metka!

— Margica, Margica, tako mi reci, tako je lepo, mama!

— Da, da, Margica, Leon pride, bratec, tvoj lepi, pridni bratec; le potrpi, le potrpi!

In Nežika se je zgrudila na stol v temnem kotu in skrila obraz v dlaneh. In solze so ji drle med prsti, v duši pa ji je viharilo:

— Tudi otrok moj! — O Bog, zakaj si ustvaril takšno žensko srce!

Velikenočni prazniki so minili z običajnimi slovesnostmi.

Zopet je bil zdrav lepi lepi knezonadškof baron Brigido in vodil je procesijo ob asistenci škofa barona Raigerfeldskega in kanonika barona Tauffererja z nezmanjšano grandezo in eleganco. Toda z očitvidno nevoljo, saj je bila procesija kratka kot še nikoli. Manjkalo je vojaštva in manjkalo je ljubljanskih streleev! Manjkalo je turške godbe in slovesnega streljanja. In ni bilo vse tiste nekdanje bogate aristokratske gospode, mež in žen, ki so dajali cerkvi najvišji sijaj in izražali državno najvišjo moč.

Predsednik deželnega gubernija baron Rosetti, še nedavno skromen živinozdravnik, je kakor v zadregi predstavljal s svojim svetovaleci po francoski volji najvišje dostojanstvo v deželi, in novi župan, odvetnik dr. Gollmajer, je s par mestnimi odborniki stopal za baldahinom ponižno, kakor bi hotel reči: — Moram, a res zelo nerad!

(Dalje prihodnjič.)

0

Ker mlade stenografinje navadno napravijo mnogo napak in se rajši ukvarjajo z vsem drugim kot pa s svojim delom, zato v uradih kanadskega parlamenta ni nastavljena nobena stenografinja izpod 30 let.

Čitateljem "Našega Doma"

naznanjam, da sem otvoril v CLEVELANDU

TRGOVINO Z MUZIKALIJAMI
Vse najnovejše gramofonske plošče in piano - role so vedno v zaloi.

Razpošiljam po vseh slovenskih naselbinah širom Amerike ter se rojakom toplo priporočam.

Clevelandski naročniki "Našega Doma" tudi lahko obnove naročnino v moji trgovini.

FRANK KURNIK
6221 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

NAZNANILO

Naznanjamo našim čitateljem, da je naš zastopnik

Mr. John Jakopich
Red Lodge, Montana,

pooblaščen pobirati naročnino za list "Naš Dom" za Red Lodge in okolico in ga našim rojakom toplo priporočamo.

Uprava "Našega Doma".

NAROČILNI LISTEK

Ime in priimek
Naslov: hiš ali box št.
Mesto:, drž.
S tem Vam pošljem znesek \$..... za celo (pol-) letno naročnino na "Naš Dom."
"Naš Dom," 455 West 42-nd Street, New York, N. Y.
(Ta naročilni listek izrežite, ga izpolnite in ga pošljite obnem s zneskom za naročnino)

KRALJICA MARIJA HOČE NOVO PRESTOLICO

Bukarešta, Rumunska. — V pogovoru s časnikarskimi poročevalci je rekla kraljica Marija, da bo Henry Ford sredi dežele sezidal novo rumunsko prestolico. Kraljica je rekla:

"Naša edina želja je, da bi Henry Ford nas prišel obiskat. Za nas ne bo samo gradil ceste in mesta, temveč tudi novo prestolico. Govoril sem z njim o našem glavnem mestu in takoj je bil pripravljen sezidati novo prestolico po rumunskem načrtu in slogu. Nam ga je treba samo povabiti. Od nas pa ne bo zahteval nikakih pretiranih pogojev ali pa gospodarske ugodnosti. Bukarešta ima veliko zgodovinsko preteklost, toda ni mogoče iz nje napraviti moderne mesta. Zelo dobro bi bilo, ako bi imeli glavno mesto v zemljepisni sredini dežele, n. pr. pri Braši, ki ima krasno lego in dobiva svež zrak od Karpatov."

SOVJETI SO VRNILI ČALJAPINU IMETJE

Moskva, Rusija. — Popuščajoč v svojem načelu nacionalizirati vse imetje v Rusiji, je sovjetska vlada vrnila svetovno znanemu pevcu Fedoru Čaljapinu del njegovega imetja v provinci Jaroslavl, ki je bilo pred leti zaplenjeno. Vlada pričakuje, da se bo Čaljapin kmalu vrnil v Rusijo.

Čaljapinova družina, ki sedaj živi v Moskvi, se bo kmalu vrnila na svoje posestvo. Vlada tudi pričakuje, da bo Čaljapin ob priliki desetletnice boljševiške revolucije v oktobru pel glavno vlogo v operi Boris Godunov.

Čaljapin se sedaj nahaja v New Yorku, kjer je sestavljal svoje operno društvo in nastopa v operi Šviljski brivec.

KAROL NOČE K ŽENI

Berlin, Nemčija. — Poskus pobotati bivšega rumunskega prestolonaslednika princa Karola z njegovo ženo princesinjo Heleno ni uspel. Princesinja Helena se je s svojim sinom princem Mihaelom na željo kralja Ferdinanda vrnila v Bukarešto iz Rapalle, kjer je pričakovala, da jo obišče njen mož.

RUSIJA PROTI ŽENEVI

Ženeva, Švica. — Ruska sovjetska vlada je vrnila povabilo Lige narodov na konferenco za vzpostavitev mednarodne pomožne zveze, katere namen je, pomagati žrtvam velikih nezgod.

Odgovor zunanjega ministra Čičerina na povabilo se glasi:

"Ruska vlada je že ob mnogih prilikah povedala Ligi narodov, da smatra vsa povabila za vdeležitev na sejah, ki se vrše na švicarskem ozemlju, za brezpomembna.

"Ker navzlic tozadevnemu obvestilu še vedno prihajajo tozadevna povabila, kot sedanje, mudi vladi, sem primcran vrniti Vam v originalnem ovitku pismo z dne 18. januarja, ker moja vlada kategorično odklanja, da bi se smatrala za povabljenega na kakršnokoli konferenco, ki se vrši na švicarski zemlji."

POGREB JAPONSKEGA CESARJA

Na sliki vidimo pogrebni voz japonskega cesarja Jošihito, ki je bil pokopan 7. februarja. Voz so vlekli po stari japonski šegi štirje črne - belo lisasti voli.

Liginini uradniki so bili presenečeni nad obliko odgovora in so se spočetka posmehovali, potem pa so se čutili razžaljene. Sklenili pa so, da je dolžnost Liginega odbora, da določi v vsakem slučaju, kje se naj skliče konferenca, kadar naj bi bila tudi Rusija pekljana.

Rusija se ne mara vdeleževati Liginih sej v Švici, ker je bil sovjetski odposlanec Vaclav Vorovskij v maju leta 1923 umorjen. — Švicarsko sodišče pa je nato morilec oprostilo.

VOJNA V NIKARAGUI

Managua, Nikaragua. — Pri zavzetju mesta Chinadega je pomagal konservativnim (vladnim) četam ženski bataljon, kateremu je poveljevala 20-letna Natalia Garcia. Ženske so nosile vojakom municijo in hrano in čistile puške in topove. Pri napadu je bilo ranjenih 16 deklet in Natalia je bila prestreljena skozi prsi ter je njeno stanje nevarno.

Chinandenga nudi strašno sliko. Trgovski del je perušen in iz razvalin se še vedno vali dim. Luknje od krogel se vidijo v vsaki hiši in izstrelki so raztreseni po cellem mestu.

Po ulcah so cel kup mrlčev nad njimi krožijo jastrebi. Vse povsod vlada ozračje smrti. Vodovod je še vedno odrezan in voda, ki se nahaja v mestu, ni vžitna.

Izgube bitke za mesto menda ne bodo nikdar znane. Poveljnik konservativcev je mnenja da so konservativci izgubili kakih 200 mož, liberalci pa 175. Da so imeli konservativci več izgub, je vzrok ta, ker so v pričetku boja imeli liberalci več strojnih pušk.

Okoli 400 ranjencev je bilo odpeljanih v bolnišnice v Corinto, Leon in Mangua.

EVROPSKI DOLG AMERIKI

Washington, D. C. — Komisija za zunanje dolgove, katere načelnik je bil državni zakladničar Mellon, je bila razpuščena, potem ko je sklenila pogodbo za odplačilo dolga s 13 državami. Evropske države dolgujejo Združenim državam \$11.522,345.000. Med državami, ki še ni sklenila pogodbe glede odplačila dolga, je Francija, ker pogodbe, katero sta podpisala Mellon in francoski finančni minister Beringer, ni potrdila francoska zbornica niti ameriški kongres.

Države, ki se sklenile pogodbo, so naslednje:

Belgija	\$ 417,780.000
Čehoslovaška	\$ 115,000.000
Estonija	\$ 13,830.000
Finska	\$ 9,000.000
Anglija	\$ 4,600,000.000
Ogrska	\$ 1,939.000
Italija	\$ 2,042,000.000
Litvinska	\$ 6,030.000
Poljska	\$ 178,560.000
Rumunska	\$ 44,590.000
Jugoslavija	\$ 62,850.000

Zakladničar Mellon je v svojem odloku naznanil, da je komisija razpuščena z 9. februarjem. Od sedaj naprej bo to zadevo opravljal zakladniški urad.

Francoski dolg znaša \$4.227.000.000, poleg tega pa dolguje Francija Angliji \$3.021.550.000. Ameriški kongres je dovolil Avstriji moratorij do leta 1943 za dolg \$11.995.917. Ruski dolg pa znaša \$192.601.297.

"MORAM VIDETI KAROLA"

Pariz, Francija. — "Samo eno zdravilo je, ki mi more olajšati bolečine: Moram videti svojega sina Karola!" Tako govori rumunski kralj vsakokrat, kadar pride k njemu kak nov specialist. — Neprestano prihajajo francoski zdravniki, nemški profesorji in belgijski izvedenci v zdravljenju z radijem, pa vsakdo zmaže z glavom, ker rešitve ni za kralja. Dolgo princ Karol ni vedel, kako zelo želi oče, da bi se vrnil. Pisem, katera je narekoval Ferdinand, ni njegov sin nikdar debil. Konečno

pa njegva sestra in bivša grška kraljica ni mogla več prenašati očetovega trpljenja in je Karolu pisala in mu sporočila o očetovem stanju.

Ferdinand ve, da je zapisan smrti in ne zanima se več za nobeno stvar. Edina njegova želja je, da bi bil sin v njegovi bližini. In ko mu ministri zatrjujejo, da b Karolov povratek pomenil državljansko vojno, kralj vedno pravi: "Jaz hočem svojega sina nazaj!" Karol je bil vedno ljubljenec svojega očeta.

NEZGODE PRI POGREBU JAPONSKEGA CESARJA

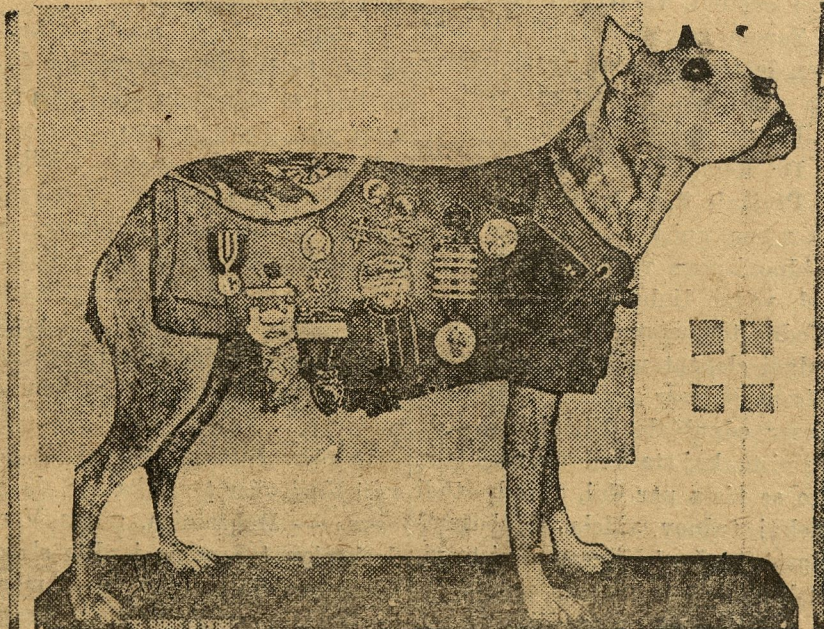
Tokio, Japonska. — Uradno poročilo pravi, da je bilo pri pogrebu japonskega cesarja Jošihito 72 oseb v navalu nad milijon ljudi, ki so prišli, da se zadnjikrat poklonijo svojemu cesarju, ponesrečenih. Poškodbe so večinoma lahkega značaja, dasi je tudi mnogo težkih. Bila sta tudi dva smrtna slučaja.

Po uradni cenzitvi je prišlo v Tokio okoli tri milijone ljudi in le približno en milijon njih so bili v stanu videti mrtvaški voz.

Števila oseb, ki so vsled dolgega čakanja v mrazu zbolele za pljučnico in influenco, ni mogoče dognati.

Štirje sveti voli, ki so vlekli voz štiri milje daleč iz cesarske palače pa do grobnice, so bili postavljeni v cesarski hlev, kjer bodo počivali do konca svojih dni.

PES V MUZEJU RDEČEGA KRIŽA

Najslavnejši pes ameriške armade v svetovni vojni Stubby je pred kratkim poginil. Njegovo truplo so nagačili in ga postavili v muzej Rdečega križa v Washingtonu z vsemi njegovimi odlikovanji.